

Marosvásárhelyen felújított ravatalozó várja az emlékezőket

Halottak napjára készülnek a temetőekben

Fotó: Nagy Tibor

Halottak napja közeleg, amikor az eltávozott szeretteinkre emlékezünk, felkeressük végső nyughelyüket, vagy gondolatban záródokolunk el a temetőbe, és mondunk egy imát csendes pihenésükért. A marosvásárhelyi

temetőben is megnőtt a forgalom, a hozzátartozók, a temetőgondnokságok munkásai hozzáláttak a temetők kitérítéséhez, a sírok rendbetételéhez.

Mezey Sarolta

A marosvásárhelyi református temetőben a szokásos munkálatok mellett újdonságok is fogadják az emlékezőket, ugyanis teljesen felújították a műemlék ravatalozót, ahol a halottak napi istentiszteletet is tartják.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Új stratégiák készülnek

Elkezdődött a 2023–2027-es új vidékfejlesztési ciklus stratégiáinak kidolgozása. Az országos vidékfejlesztési program keretében a legtöbb munkacsoport ezúttal is támogatást kapott a LEADER program helyi szintű életbe léptetésére.

2.

Pop, rock, blues és jazz a 31. Alter-Native-on

A 31. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál szervezői a filmes élmények mellett zenei utazásra is hívnak bennünket. A versenyprogramba bekerült 38 rövidfilm, valamint a legújabb román és magyar játékfilmek mellett igazi zenei csemegékben is részünk lesz november 1. és 5. között.

5.

Székely termékek az OMÉK-on

Október 20-22-én volt a HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központ területén a 81. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK). A kétévente megrendezett vásáron jelen volt a Kárpát-medence kínálata is.

6.

20% KEDVEZMÉNY*

OPTICA OPTOFARM

- óvodásoknak
- iskolásoknak
- egyetemistáknak

* Részletek az üzleteinkben.

0265 212 304

Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Aktuális

Az őrizetlen pénz

Kaáli Nagy Botond

„A sok csodálatra méltó esemény, amelynek szabadságharcunk napjainban szüntelenül szemtanúi voltunk, óráról órára újabbakkal gyarapszik. A Tanács körút és a Kossuth Lajos utca sarkán, a gyógyszerár Kossuth Lajos utcai kirakatán a következő tábla függ: »Forradalmunk tisztasága megengedi, hogy így gyűjtsünk mártírjaink családtagjainak. A Magyar Írók Szövetsége«. A tábla aljában ezt olvassuk: »A ládát a Magyar Írók Szövetségének gépkocsija 5 és 6 óra között szállítja el.« A nyomtatott táblára egy százforintos ragasztották át ragasztószalaggal. Alatta a kirakat mélyedésében, esőtől védve, nagy zöld vasláda, 20, 10, 100 forintosokkal és fémpezzel. Másodpercenként újabb és újabb pénzdarabok repülnek a ládába. Az arra járók közül alig akad valaki, aki a maga kis adományát ne helyezné el benne. De olyan sem akad, aki bünyös kézzel hozzányúlna a sok ezer forintra tehető, összegyűlt pénzhez. A láda mellett egy kis önkéntes őrszemet találtunk, Szép László 10 éves, Irányi utcai tanuló. Senki sem állította oda, de már két órája vigyáz a zuhogó esőben, nehogy valaki hozzányúljon a pénzhez. Ő mondja el, hogy ezt még nem is próbálta meg senki.» (Forradalmunk nagyszerű erkölce. Magyar Szabadság, 1956. nov. 3., 2. o.)

67 évvel ezelőtt, október 23-án kezdődött A Forradalom, a tiszta forradalom, ahogy mindmáig (is) ismert. A tiszta jelzőt pedig annak a városi legendává vált akciónak köszönhetően érdemelte ki, amelyről a fentiekben idéztünk. Am a városi legenda kifejezés helytelen, hiszen a történet igaz.

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

25., szerda
A Nap kel
7 óra 53 perckor,
lenyugszik
18 óra 19 perckor.
Az év 298. napja,
hátravan 67 nap.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 9 °C

*Isten éltesse!
Ma BLANKA, BIANKA,
holnap DÖMÖTÖR napja.
DÖMÖTÖR: a Demeter önálló-
sult magyar alakja. Az utóbbi
pedig a szláv Dimitirből alakult, a
görög eredeti jelentése: Déméter-
nek, a föld istennőjének ajánlott.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. október 24.

1 EUR	4,9678
1 USD	4,6672
100 HUF	1,3020
1 g ARANY	295,2324

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Kulturális hétvége Vajdaszentiványon

A marosvásárhelyi Ehrlich Géza Egyesület szervezésében október 27–28-án, pénteken és szombaton honismereti programokra kerül sor a vajdaszentiványi Zichy-udvarházban. A rendezvénysorozat fővédnöke Tóth László, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának főkonzulja. 27-én, pénteken 18.30-kor Faragó Annamária Mire lehet büszke a magyar? címmel tart előadást az ősnyelvről és a magyar rovaskultúráról, ezt követően levetítik a csíki székelyekről szóló, Menaságra repülj című dokumentumfilmet, melynek rendezője és forgatókönyvírója szintén Faragó Annamária. 28-án, szombaton 9.30-tól megkezdődik az Ehrlich Géza-emlékkonferencia, amelyen egyebek mellett a huszárvilágról, a magyar lótenyésztés múltjáról, a katonai hagyományörzés mai jelentőségéről és Ehrlich Géza vezérőrnagyról hangzanak el előadások.

Fesztiválzáró szimfonikus hangverseny

Oktober 26-án, csütörtökön 19 órakor rendkívüli szimfonikus hangverseny zárja a XXXIII. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivált. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Tiberiu Soare vezényli, szólista Maria Marica hegedűművész, a 2022-es George Enescu-verseny nyertese. Műsoron: Constantin Silvestri-, Mozart- és Mahler-művek.

Az Árvácska az Arielben

Oktober 29-én, vasárnap 19 órakor a Móricz Zsigmond kisregénye ihlette, 14 éven felüli nézőknek ajánlott Árvácskát lehet megtekinteni a marosvásárhelyi Ariel Színház nagytermében. Az Ariel Színház és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közös előadásának rendezője Vidovszky György.

25. Bernády Napok

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány 25. alkalommal szervezte meg a Bernády Napokat. Október 26-án, csütörtökön 18 órakor, a Bernády Napok hivatalos megnyitóján, a Bernády Házban megnyílik A Marostól a Niagaráig – tárgyak Bernády György hagyatékából című kiállítás, a tárlatnyitón Orbán János történész előadásából számos érdekességet tudhatnak meg a jelenlevők a városépítő polgármesterről. 27-én, pénteken 10.15-kor mindenkit várnak a felújított Bernády park avatóünnepségére, ezt megelőzően 10 órakor dr. Bernády György sírjának megkoszorúzására. 12 órakor a Bernády Házban tematikus tárlat nyílik a képzőművészeti diákok munkáiból, és díjazják a vetélkedők nyerteseit. 18 órakor a Kultúrpalota nagytermében átadják a Bernády-emlékplakettet, majd Szinétár Dóra Jászai Mari-díjas magyarországi színművész Csináalom a fesztivált! című egyéni műsora következik, zongorán kísért Bolba Tamás. A gálaestre még lehet jegyeket igényelni a 0265-266-855-ös telefonszámon vagy a Bernády Házban hétköznapokon 9–17 óra között.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Gyanús csomagokat találtak a marosvásárhelyi zsinagógában, egy közeli óvodát kiürítettek

Kedden dél körül bejelentés érkezett a 112-es sürgősségi segélyhívó számon arról, hogy két ismeretlen eredetű dobozt találtak a marosvásárhelyi zsinagóga mellett.

A helyszínre tűzsereszek szálltak ki, a nyomozáshoz közel álló források szerint egy közeli óvodát kiürítettek.

Dub László, a marosvásárhelyi zsidó közösség vezetője az Agerpres megkeresésére elmondta, hogy nem akartak riadalmat kelteni, de gyanúnak tartották a két csomagot.

Hozzátette, az illetékes hatóságok a helyszínen vizsgáldnak, a dobozokat átvilágították és elszállították.

A Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség (ISU) 14.50 órakor adott ki közleményt arról, hogy a riasztás nyomán tűzoltókocsival szálltak ki a helyszínre, az Aurel Filimon (volt Iskola) utcai zsinagógához. Tekintettel arra, hogy a gyanús csomagot nem találták veszélyesnek, a tűzoltók visszavonultak a telephelyükre – tájékoztatott Călușeri Alexandra, az ISU szóvivője. (m.s.)

Új stratégiák készülnek

Elkezdődött a 2023–2027-es új vidékfejlesztési ciklus stratégiáinak kidolgozása. Az országos vidékfejlesztési program keretében a legtöbb munkacsoport ezúttal is támogatást kapott a LEADER program helyi szintű életbe léptetésére.

Gligor Róbert László

A Nyáradmente LEADER Egyesület is a második fejlesztési ciklust zárja, és a napokban elkezdte a felkészülést a következő időszakra. Erre már előzőleg benyújtottak egy pályázati kérelmet, az elmúlt napokban pedig alá is írták a támogatási szerződést. A következő három hónapban el kell készíteni a stratégiát, amely a fejlesztési irányvonalait rögzíti, és amelyekre pályázati támogatást hívatnak le a térségben élők – értesültünk Péter Hunortól, az egyesület ügyvezetőjétől. A következő hetekben azon dolgoznak, hogy legalább 13 találkozóan ismertessék, népszerűsítsék a LEADER program új lehetőségeit, körvonalazzák a stratégiát. Ugyanis ezt részben az itt élők szükségleteinek

megfelelően kell alakítani: a találkozókra a helyiek közölhetik meglátásait a fejlesztést illetően, igényeiket, s ha azok illeszkednek az országos vidékfejlesztési programhoz, akkor bekerülnek az új stratégiába, hogy majd pályázni lehessen rájuk. A közösségi találkozók után a stratégia megírása következik, a statisztikák, a lakossági igények és egyéb információk birtokában összeállítják a dokumentációt. A stratégia benyújtására három hónapja van minden akciócsoportnak, ezeket a vidéki beruházások támogatásáért felelős ügynökség, illetve a mezőgazdasági és vidékfejlesztési minisztérium értékeli ki, bírálja el, néhány pontosítást, kiigazítást követően remélhetőleg két-három hónap múlva megszületnek a jóváhagyások és az új támogatási szerződések. Péter Hunor úgy véli, a következő év második felében kezdődhet el az új pályázati időszak, miután a munkacsoportok elkészítik az új kiírásokhoz szükséges dokumentációt, és megkapják rá a jóváhagyást.

A stratégia elkészítésére a nyáradmenti egyesület 24 ezer eurós vissza nem térítendő támogatást nyert, orszá-

gos szinten csak két munkacsoport kérelmét utasították vissza. Maros megyében is több LEADER munkacsoport és fejlesztési kistérség létezik, a nyáradmenti mellett a Kis-Küküllő (Sóvárád-Balavásár övezet), a Nagy-Küküllő mentén, a Maros középső és felső folyásán, három Marosvásárhely melletti község is működtet egy munkacsoportot, míg a Mezőségben három is: Mezőség, Mezőség kapuja és Luc vidéke néven, és van egy olyan is, amely Maros és Hargita megyei közigazgatások társulása révén jött létre Maros-Hargita Barátság néven.

Péter Hunor ügyvezetőtől azt is megtudtuk, hogy hamarosan zárul a jelenlegi fejlesztési ciklus, de addig a nyáradmenti egyesület még két pályázati kiírást is közzétesz: a nem mezőgazdasági jellegű beruházásokra cégek, vállalkozások mintegy 140 ezer euróra nyújthatnak be kérelmet, míg szociális jellegű beruházásokra az önkormányzatok és civil szervezetek 65 ezer eurót hívhatnak le. A kiírás két hét múlva várható, amint a szükséges jóváhagyásokat megkapják a központi hatóságoktól.

A következő hetekben az új lehetőségeket népszerűsítik

Fotó: Nyáradmente LEADER Egyesület (archív)

RENDEZVÉNYEK

Bíró Kálmán Enikő kiállítása

Oktober 24-én nyílt meg és november 14-ig látogatható Bíró Kálmán Enikő festészeti-grafikai kiállítása a marosvásárhelyi George Enescu utca 2. szám alatti Art Nouveau Galériában. A tárlat kurátora Ungvári-Zrínyi Kata. A kiállítást keddtől péntekig 10 és 15 óra között, szombaton és vasárnap 10 és 13 óra között lehet megtekinteni.

Mallász Gitta könyvbemutatója Szovátán

A Bernády Közművelődési Egylet és a szovátai önkormányzat Mallász Gitta Az angyal válaszol című könyvének bemutatójára várja az érdeklődőket október 27-én, pénteken 17 órakor a szovátai városháza dísztermébe. Közreműködik Kardos Gyöngyi műfordító, sumerológus, moderátor dr. habil. Domokos Johanna nyelvész, fellép Samu Etel Imola népdalénekes.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az Astoria Szálló foglyai – brit visszaemlékezés jelent meg az 1956-os forradalomról

Az Astoria Szálló foglyai címmel jelent meg az angol Herbert Frederick Rance beszámolója az 1956-os magyar forradalomról a Magyar Nemzeti Múzeum gondozásában.

Herbert Frederick Rance angol papíripari kutatómérnök 1956. október 16. és 30. között Budapesten tartózkodott, és beleszólt a forradalom és szabadságharc eseményeibe. Élményeit még 1959 előtt egy 76 oldalas beszámolóban írta le – szerepel a múzeum által az MTI-hez kedden eljuttatott közleményben.

A gépelt visszaemlékezést, valamint 28 fényképet, amelyeket a német Heinz Corte készített Magyarországon, Rance családja adományozta a Magyar Nemzeti Múzeumnak. Mint írták, a visszaemlékezés fontos adalékokat szolgáltat a kortárs külföldiek gondolkodásában az 1956-os magyar forradalomról élő képhez.

Herbert Frederick Rance azért utazott

Budapestre, hogy október 19. és 23. között részt vegyen egy nemzetközi papírgyártási konferencián, ám az október 23-án kitört forradalom miatt nem tudta elhagyni a fővárost. Az Astoria Szállóban lakott, amelyet október 23-24-e éjszakáján szovjet csapatok foglaltak el. A harcok miatt a hotelt sem tudta elhagyni.

Október 25-én a brit követ, Leslie Fry és a brit konzul, Joan Fish menekítette ki a szállodából, és három másik tudóssal, a brit Julius Granttel, a nyugatnémet Heinz Cortével és a francia Xavier Wiederkehrrel a brit követségen kapott menedéket. Három napot töltöttek ott, majd október 28-án átköltöztek a Duna Szállóba. Végül október 30-án hagyták el Magyarországot a brit és a francia diplomáciai képviselők által szervezett kimenekítési akcióban.

Az Astoria Szálló foglyai című kötetben Herbert Frederick Rance visszaemlékezése mellett olvasható Bognár

Katalin, a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárában dolgozó történész-muzeológus tanulmánya, a könyv mellékletében pedig Heinz Corte tizennégy fényképe szerepel.

Mint írták, a könyv végigkíséri Rance útját a harcok középpontjában álló Astoriától a brit követségen és a Duna Szállóban töltött napokon át hazajutásáig, a szabadságharcosokkal szimpatizáló, remek stílusban megírt beszámolóból egyedülálló bepillantást nyer az olvasó a forradalom első hetének eseményeibe és Budapest akkori életébe.

A könyvet október 23-án az ünnep alkalmából egy kerekasztal-beszélgetés keretében mutatták be a Magyar Nemzeti Múzeumban Bognár Katalin, Müller Rolf, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának történésze és Gál Vilmos, a MNM Modernkori Főosztály történész-muzeológusa részvételével. (MTI)

Ország – világ

Egyszerű indítvány a pénzügyminiszter ellen

Egyszerű indítványt nyújt be Marcel Boloş pénzügyminiszter ellen a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) és a Jobboldal Ereje – jelentette be kedden Violeta Alexandru képviselő. Az egyszerű indítvány címe: Marcel Boloş, az adókat mosolyogva növelő miniszter. Az indítvány kezdeményezői szerint a pénzügyminiszter jóváhagyásával hozott intézkedések és jogszabályok „a magánszektor minden jövedelemforrását megnyirbálják”. (Agerpres)

Bűncselekmény lesz a tartásdíj kifizetésének rosszhiszemű elmulasztása

Bűncselekménynek minősül és 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntethető a közjegyzőnél rögzített tartásdíj kifizetésének rosszhiszemű elmulasztása. Az erről rendelkező törvénytervezet kedden fogadta el döntő házként a képviselőház. A büntető törvénykönyvet módosító jogszabályjavaslatot egyhangúlag, 271 szavazattal támogatták a képviselők. A családellátás bűncselekményére vonatkozó cikkelyt módosító tervezet értelmében bűncselekménynek minősül és 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntethető nemcsak a bírósági végzéssel, hanem a közjegyzőnél rögzített tartásdíj kifizetésének rosszhiszemű, legalább 3 hónapon át történő elmulasztása is. (Agerpres)

Két új modellt gyárt a Ford Craiován

Két új modell, a Transit Courier és a Tourneo Courier gyártása kezdődött meg kedden a Ford Otosan craiovai gyárában. A termelés beindításánál jelen volt Marcel Ciolacu miniszterelnök is. „A románok itthon, Romániában gyártott minőségi gépkocsikat vásárolhatnak. (...) Arra kérem őket, vásárolják a két új modellt. Tulajdonképpen arra kérem őket, hogy románul vásároljanak” – mondta a kormányfő a helyszínen. Marcel Ciolacu hangsúlyozta, hogy a következő három évben a török–amerikai vállalat csaknem 500 millió eurót fog befektetni Craiován, ami révén 1300 munkahelyet teremt. A Ford Transit Courier modell haszongépjármű, a Ford Tourneo Courier pedig ennek a személyszállító változata. (MTI)

November közepén kerül a mozikba

a Libertate '89 – Nagyszeben történelmi dráma

November 16-án kerül a mozikba a romániai kommunista rezsimet megdöntő forradalom eseményeit feldolgozó Libertate '89 – Nagyszeben című történelmi dráma.

Tudor Giurgiu rendező magyar–román koprodukcióban készült alkotása egy fontos történelmi helyzet és az abban szereplő emberi karakterek hiteles bemutatása mellett akciófilmbe illő fordulatokat és izgalmakat kínál – olvasható az MTI-hez elküldött tájékoztatóban.

A történet szerint 1989. december 22-én Nagyszebenben egyre több ember megy ki az utcára tüntetni Nicolae Ceauşescu kommunista rendszere ellen. Miután Ceauşescu egy helikopteren elmenekül Bukarestből, a katonaság átáll a tüntetők oldalára. Véres harcok kezdődnek a forradalmárok, a katonák, a rendőrök és a titkosrendőrség tagjai között. Az ostrom elől való kétségbeesett menekülési kísérletet követően a főhőst,

Viorel rendőrkapitányt, akit Alex-Cornel Calangiu alakít, elfogja a hadsereg, és terrorizmussal vádolják.

„Az ellentmondásossága miatt eleinte távol akartam tartani magam ettől a témától. De amikor beleástam magam az eseményekbe – háromévesnyi kutatómunkával –, úgy gondoltam, a fiatalok érdekében a generációmnak kötelessége beszélni arról az időszakról” – idézi a tájékoztató Tudor Giurgiu rendezőt, aki szerint elmaradt a nyilvános bocsánatkérés, a 1989-es forradalmat a román társadalom a mai napig nem dolgozta fel.

A lezárás aktuosa, aminek a kommunista rendszer leverése után meg kellett volna történnie, soha nem történt meg. A változás soha nem történt meg. Ezért a filmmel az a célja, hogy pontos képet fessen az akkori káoszról, és magyarázatot adjon arra, hogy az igazi gyilkosokat miért nem vonták évekig felelősségre – hangsúlyozta a film rendezője.

A Nemzeti Filmintézet támogatásával készült Libertate '89 – Nagyszeben a Szarajevói Filmfesztiválon elnyerte az Art Mozik Nemzetközi Szövetsége különdíját, a Transilvania Nemzetközi Filmfesztiválon, a TIFF-en a Vodafone Hearts' Awardot, a legkedveltebb román film díját, a Cinefest Miskolci Nemzetközi Filmfesztiválon pedig az ökumenikus zsűri díját.

A filmben erdélyi magyar színészek, köztük Bíró József, Dimény Áron és Deák Zoltán is láthatók. Tudor Giurgiu a forgatókönyvet Cecilia Ştefănescuval és Napoleon Helmisszel közösen jegyzi. Az operatőr Alex Sterian, a vágó Lemhényi Réka, a sound designer Székely Tamás. Az alkotás vezető producere Oana Bujgoi Giurgiu (Libra Films), koproducere Berger József, magyarországi koprodukciós partnere és a film hazai forgalmazója a Mythberg Films – áll a közleményben. (MTI)

A négy lengyel ellenzéki tömörülés megállapodott a parlamenti többség létrehozásáról

Az eddig ellenzékben lévő négy lengyel tömörülés megállapodott a parlamenti együttműködésről és a parlamenti többség létrehozásáról – közölte az ellenzék keddi varsói sajtóértekezletén Donald Tusk, a Polgári Platform elnöke. Mint elmondta, a koalíció öt támogatja kormányfőjelöltként.

A fő ellenzéki erőt, a Polgári Koalíciót (KO) vezető Polgári Platform (PO) elnöke mellett a szejmben megtartott sajtóértekezleten Wladyslaw Kosiniak-Kamysz, a Lengyel Parasztpárt (PSL) elnöke, Szymon Holownia, a Lengyelország 2050 (Polska 2050) párt elnöke, valamint Wlodzimierz Czarzasty, az Új Baloldal tömörülés társelnöke szólalt fel.

„Ma a demokratikus pártok vezetőivel együtt megerősítettük, hogy készek vagyunk a teljes körű együttműködésre és egy új többség kialakítására a jövőbeli parlamentben” – fogalmazott Tusk. Hozzátette: ez fontos információ annak fényében, hogy Andrzej Duda elnök kedden két napos kormányalakítási

egyeztetéseket kezd az október 15-i választások nyomán a parlamentbe bejutott pártokkal.

A PO elnöke közölte: a többi ellenzéki tömörülés vezetői megbízták őt mint a legnagyobb ellenzéki párt elnökét „a kormányalakítás nehéz feladatával”. Hozzáfűzte: a megbízás végső soron az államfő döntésén múlik.

Kosiniak-Kamysz bejelentette: a kormányalakítási konzultáción arról biztosítják majd az államfőt, hogy a négy tömörülés „elegendő többséggel” rendelkezik a kormányfőjelölt támogatásához, a parlamenti alsó- és felsőház (szejm és szenátus) elnökének megválasztásához.

Azzal érvelve, hogy a szóban forgó tömb 248 mandátummal rendelkezik a 460 fős szejmben, és ugyancsak abszolút többsége van a szenátusban, a PSL elnöke úgy ítélte meg: az államfő „késlekedés nélkül” megbízhatja a négy tömörülés koalíciójának képviselőjét a kormány összeállításával. Jelezte: „a bizonytalanságot elkerülendő” kérni fogják Andrzej Dudától, hogy minél

gyorsabban hívja össze a szejm alakuló ülését.

Gyors kormányalakítási megbízást sürgetett az ellenzék számára Szymon Holownia is. „Elnök úr, nincs szükség várakozásra” – jelentette ki.

Piotr Müller kormányfőjelölt kedden megerősítette: a jelenlegi lengyel kormánypárt, a Jog és Igazságosság (PiS) kíséreltet tenne a kormány összeállítására, amennyiben az államfő megbízná ezzel.

A választások nyomán a PiS 194 mandátumot szerzett a parlamenti alsóházban.

A lengyel alkotmány szerint az új parlament alakuló ülését az államfőnek a választások napjától számított harminc napon belül kell összehívnia. Az ülésen lemond az eddigi kormányfő, kabinete az új kormány beiktatásáig marad hivatalban.

A kormányalakítás első lépéseként az államfő kijelöli az új miniszterelnök személyét. Andrzej Duda a választások előtt jelezte: az eddigi szokásjognak megfelelően a győztes pártot bízza meg kormányalakítással. (MTI)

Az őrizetlen pénz

(Folytatás az 1. oldalról)

Valóban helyeztek el lőszeresládákat, valóban gyűjtötték a forradalom árvainak, áldozatainak, és valóban nem nyúlt a pénzhez senki – a második nap végére 260.000 forint gyűlt össze. Csak azt nem tudják sokan, hogy a láda kihelyezése nem a névtelen hősköz, hanem egy tudatos művészeti konceptualista akcióhoz köthető – persze ez mit sem von le az értékéből, sőt. Az akció szerzője az akkor 28 éves Erdély Miklós író, filmrendező és képzőművész volt, aki egy interjúban (Paternák Miklós: Beszélgetés Erdély Miklóssal 1983 tavaszán. Argus, 1991. szeptember-október, 77.o.) így vallott arról: – Először, hogy tudniillik a művészet nem csak arra való, amire használják, 1956-ban jutott eszembe. Akkor ez a felismerés egy konceptuális akcióban csúcsosodott ki. Utána ehhez kötöttem magamat. Olyan plakátot csináltam, hatot, amibe belefűztem összesen hatszáz forintot, mindegyikbe kihúzhatóan a százast. Hallottam a rádióban, hogy valaki belelőtt egy kirakatba, és egy cipő megsérült, a sarka alá rakott egy tízforintost, s azóta ott van. Ez a lényeges. Ez az új. Egy társaságot verbuváltunk, és megoldottuk, hogy Budapest hat pontján dobálják be a pénzt egy őrizetlen ládába, s ettől kezdve az volt a feladatom, hogy járkaljam az Írószövetség autójával, és a láda mellé álló nemzetőröket elzavartam, mert képtelenek voltak felfogni, hogy ezt most nem kell őrizni. Majdnem belém lőttek egyszer, mikor azt mondtam, hogy fiúk, takarodjatok a láda mellől... Tehát ez, pont a művészi gondolkodás alkalmazása egy adott szituációban, ha lelkesedésből, hirtelen egy ilyen új morális jelenség megjelenik, azt észre kell venni a művészeknek. Erre hangsúlyt kell tenni, ez a művész feladata.

Az őrizetlen pénz a tiszta forradalom jelképévé vált. Ahogy Boros Géza írja (Őrizetlen pénz. Jövőkötvény. Két 1956-os konceptualista akció, in: Kritika, 1996/10, 26–27.o.), Erdély Miklós akcióját az első magyar performance-ként tartja nyilván a hazai művészettörténetírás.

A művészet a forradalom idején kiemelkedett a l'art pour l'art szerepköréből, és kézzelfogható valósággá vált. Valósággá, amelyből legenda lett, és legendává, amely szimbólummá változott. A szimbólum pedig kiirt-hatatlan. Nincs olyan zsarnoki hatalom, amely elbirna vele. 1956 az iránta érzéketlenek által sokszor lesajnált, gyakran értelmetlennek tartott, mindig sérülékeny, de örökkön túlélő művészet hatalmának és hatásának példázata is. 67 évvel ezelőtt e hatalom állt a zsarnokság erejével szemben, és kettejük harcából jelkép született: a tiszta forradalom narratívája.

Halottak napjára készülnek a temetőben

(Folytatás az 1. oldalról)

A temetői felújításokról és a készülődekről Henter György vártemplomi lelképásztor, a marosvásárhelyi református egyházközségek kuratóriumának elnöke számolt be a *Népújságnak*.

– A marosvásárhelyi református temetőben folyamatos a munka, mindig van tennivaló. Idén nyáron fejeztük be a ravatalozó felújítását. Mint ismeretes, a ravatalozó 1698-ban épült gróf széki Teleki Mihály és felesége, Veér Judit adományából, ezt olvashatjuk az épület egyik gerendáján is. Úgyanez a mecénás család járult hozzá a Vártemplom újjáépítéséhez a Basta-féle harcokban történt rombolás után. A restaurálás során felújították a tetőszerkezetet, a megkorhadt gerendákat és a teljes lécezetet kicserélték. A régi zsindelet eltávolították, újra cserélték, amit egy székelyvassági asztalosmester hagyományos technikával készített el. A ravatalozó fából készült teljes szerkezetét lekezeltek tűz-, gomba- és rovarkárosítás elleni szerrel. A teljes felújítás során kicserélték a csatornákat, a ravatalozó régi, ősi téglapadozatát teljesen felszedték, új homokalapot helyeztek el, ezt elegyengették, és visszarakták az eredeti téglákat. Kicserélték a villanyhálózatot és a hangosítást. A halottak napi istentiszteletet ilyen környezetben tartjuk tehát, délután 5 órától. A nap folyamán presbiterek lesznek jelen, mindenben segítenek azon temetőlátogatóknak, akik rég nem voltak a helyszínen, és eligazításra szorulnak – tájékoztatott Henter György lelképásztor.

Aki nemrégiben a ravatalozóban járt, láthatta, hogy a szöszéket is nagyon szépen felújították. Ennek restaurálását Márton Ferenc

Fotók: Nagy Tibor

műbútorasztalos végezte, a kivitelezés az ő keze munkáját dicséri.

Műemlék sírokat restaurálnak, eltávolítják az öreg fákat

– A marosvásárhelyi református sírkertben sok a műemlék sír. Tervezzük valamennyi műemlék sírkőnek az állagmegőrzését és restaurálását. Azt szeretnénk, hogy ezek ne erodálódjanak tovább, ezért letakarítjuk, speciális kővédő szerrel kezeljük a sírköveket. A restaurálási folyamat elkezdődött. Legutóbb a Borsos Tamás sírját, kőszarkofágját restauráltuk. A sírfeliratot fekete festékkel megerősítettük, nagyon szép lett – fogalmazott a lelképásztor.

A temetőben nagyon sok az elöregedett, korhadt és veszélyes fa. Vihar esetén ezek a fák veszélyt jelentenek, ha kidőlnek, megromlással a sírköveket, óriási károkat okozhatnak. Persze, az emberekre nézve is veszélyesek. Több mint 20 kiszáradt fáról van szó. A sírokkal körülvevő fák kivágása nehéz művelet, ipari alpinisták segítségével van szükség ehhez.

A temetőben folyamatos a karbantartási munka, járdákat, utakat tisztítanak meg. Most egy kis parkolót alakítottak ki, és folytatni szeretnék a térkövezést, hogy esős időben ne kelljen sárban járni. Idén nem szerveztek a tavalyihoz hasonló nagyszabású takarítási akciót,

de jövőre szeretnék megszólítani a gyülekezeteket, önkénteseket, iskolásokat, hogy segítsenek az elhanyagolt sírok megtisztításában. Amiből elég sok van, tekintettel arra, hogy a hozzátartozók vagy külföldön élnek, vagy megöregedtek, és a sírok rendezését már nem tudják vállalni.

A köztemetőket is kitarakták

A marosvásárhelyi köztemetőket – a Jedit utat, a kórház mögöttit, a remeteszeget és a Verii utcai központi temetőt – is kitarakták, a fűvet lekaszálták, a szemetet összegyűjtötték. Viszont a temetőgondnokok attól tartanak, hogy halottak napja előtt újból felgyűl a szemét,

lévén, hogy sokan közvetlen halottak napja előtt mennek ki hozzátartozóik sírjához, amit kitaraktak, de a szemetet nem helyezik el a tárolókban.

Mindig gondot jelentett a temetőben összegyűlt nagy mennyiségű szemet kezelése. Most úgy néz ki, hogy ezt az ügyet megoldották.

– Az új szolgáltató, a Polaris-Urban szelektíven gyűjti a hulladékot, a koszorúkat külön, a műanyag- és a növényi hulladékot szintén. A Jedit uti temetőben 6500 sír van, el lehet képzelni, hogy milyen mennyiségű hulladék keletkezik. Takarítás után sokan a szemetet ott hagyják a sír mellett. A legnagyobb gondot a sok műanyag gyertyatartó és mécses jelenti, mert ezeket a szél szerteszét fújja, és megtelik a temető műanyag hulladékkal. A köztemetőben nem vezettek be korlátozást a koszorúk számát illetően, mint az egyházi temetőben. Azonban mi is megkérjük a hozzátartozókat, hogy lehetőség szerint ne hozzanak sok koszorút, mert a zöld hulladék elszállítása és feldolgozása tonnánként ezer lejnél is többbe kerül. Volt olyan temetés, amelyre több mint 70 koszorút hoztak! Az emberek nem is gondolják végig, hogy a koszorú hulladékként való kezelése mivel jár! – mondta Pásztor Csaba, aki azt is elmondta, hogy sok gondot jelentenek az elhagyott sírok. Megpróbálják elérni a hozzátartozókat, hogy rendezzék ezeket. Több száz olyan sír van, amelynek lejárt a bérleti szerződése, ugyanis a sírokat tíz évre bérlik, s a határidő lejártja után a szerződéseket meg kellene újítani. Tanácsa határozatra lenne szükség, amely az elhanyagolt és rendezetlen sírok helyzetét szabályozza.

Kelemen Hunor határozott hatósági fellépést sürget a román nacionalista szervezetek úzvölgyi megemlékezése ügyében

Határozott hatósági fellépést sürget Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke a román nacionalista szervezetek vasárnapi úzvölgyi megemlékezésének ügyében a párt honlapján közölte, a Krónika által idézett nyilatkozatában.

Az RMDSZ elnöke arra reagált, hogy a Nemzet Útja (Calea Neamului) és az Ortodox Testvériség (Frăția Ortodoxă) román nacionalista szervezetek mintegy 200 tagja, szimpatizánsa tartott megemlékezést vasárnap, október 22-én az úzvölgyi katonatemetőben a román hadsereg napján. A Székelyhon.ro beszámolója szerint a résztvevők egy nyíltan magyarellenes, „Magyarok, menjetek vissza Mongóliába, ahonnan jöttetek” feliratú molinót is kifeszítettek.

Kelemen Hunor erre reagálva kifejtette: a román hatóságoknak, állami intézményeknek határozottan fel kell lépniük a szélsőséges szervezetekkel szemben. Rámutatott, hogy „az úzvölgyi temetőgyalázás és magyarellenes gyűlöletbeszéd” elkövetői, „a szabadság ellenségei közöttünk járnak”. „Őket a gyűlölet, a magyarellenség, a más kultúrák, más nyelvek iránti gyűlölet mozgatja” – jelentette ki az RMDSZ elnöke.

Elfogadhatatlannak nevezte, hogy miközben a magyar közösséget visszaküldik Ázsiába, Mongóliába, a román politikában meghatározó szerepet játszó vezetők nem ítélik el a történeteket. „Elfogadhatatlan a temetőgyalázás, elfogadhatatlan a történelemhamisítás, már rég tiltakozni kellett volna a kormányzó pártoknak, az ellenzéki pártoknak” – mondta. És szerinte az is rég ismert kellene, hogy legyen, hogy a hatóságok milyen büntetéssel sújtották az elkövetőket.

Az RMDSZ-elnök a hatósági számonkérés elmaradása kapcsán kifejtette: „Két konklúzióm lehet ezzel kapcsolatosan: vagy az, hogy az állami intézmények gyengék, vagy cinkosok ebben a történetben. Mindkettő súlyos következményekkel jár”. Hozzátette, „még nem késő”, a román politikának, állami intézményeknek reagálniuk kell a történetekre, mert a gyűlöletbeszédet, szélsőségeséget nem lehet eltűníteni.

Kelemen Hunor szerint az úzvölgyi megemlékezést szervező nacionalista szervezetek „egy közösségnek a szabadságát kérdőjelezzik meg a saját történelméhez, a saját nyelvéhez,

a saját kultúrájához, a saját hőseihez”. Figyelmeztetett, hogy ezt csak rosszabb követheti, mivel a verbális agressziót gyakran fizikai agresszió követi.

Aláhúzta: ezért a román állami intézmények „nem mutathatnak gyengeséget”. „Ha gyengeséget mutatnak, akkor ez begyűri a társadalomba, és még hangosabb lesz” – mondta Kelemen Hunor.

Mihai Tárnoveanu és követői arra hivatkozva szervezték a vasárnapi megemlékezést, hogy szerintük „a magyar politikai szervezetek óriási nyomást gyakorolnak” a hatóságokra az általuk felállított újabb kereszteltávolítása érdekében. A megemlékezést megelőzően múlt héten viasszal és favédő szerrel kenték be a július 8-án önkényesen felállított 151 fakeszteret, melyeket a bírósági végzés nyomán június végén eltávolított 50 betonkereszt helyére emeltek.

A keresztetkre Román hős (Erou roman) feliratú, a román zászló színeivel díszített táblácskákat szereltek, a nagyobb keresztre „A román hadsereg hőseinek emlékére” felirat került, alsó részére román zászlót tekertek. (MTI)

Pop, rock, blues és jazz a 31. Alter-Native-on

A 31. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál szervezői a filmes elmények mellett zenei utazásra is hívnak bennünket. A versenyprogramba bekerült 38 rövidfilm, valamint a legújabb román és magyar játékfilmek mellett igazi zenei csemegékben is részünk lesz november 1. és 5. között.

A fesztivál második napján, csütörtökön 20.30 órától *Földes László Hobo* hozza el a Kultúrpalotába az általa írt *Hobo az utcán* című produkciót. Gitáron Kiss Zoltán kíséri a Kossuth-díjas előadóművészt.

A román zenei piac egyik legekletikusabb projektjeként számotartott Dl. Goe formációja pénteken 20.15 órára várja a közönséget a Kultúrpalotában. A zenekar felállításában három színész, két színházi zeneszerző és egy filmrendező szerepel. 2023-ban a Fata Morgana albumhoz készített filmjük egy különleges műsor részévé vált, amelyben a zene a filmművészettel ötvöződik.

A 31. Alter-Native Rövidfilmfesztivált a *Bohém Ragtime Jazz Band* koncertje zárja vasárnap 19.45 órától. A jazzband a világ szinte összes nagy tradicionális jazzfesztiválján megfor-

photo: Eöri Szabó Zsolt

Hobo és Kiss Zoltán

dult már, Berlintonól Oslóig, Drezdától Bredáig, Poritól Montreux-ig, Ascónától Bude-ig és Riminitól Sacramentóig.

A 31. Alter-Native Nemzetközi Rövidfilmfesztivál társszervezője az Érted Egyesület. Partnerei: a Maros Megyei Tanács, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem, a Marosvásárhelyi

lyi Nemzeti Színház, a Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központ, Bukarest. Főtámogatók: Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala, a Kultúrminisztérium, a Communitas Alapítvány, a Román Nemzeti Filmintézet, a Bethlen Gábor Alap (Magyarország). További részletek az alternativeiff.ro oldalon.

Bohém Ragtime Jazz Band

Erről jut eszembe

Hol sírjaink domborulnak, ott nyomaszt leginkább a magány. Biztos akadnak sokan, akik vitatnák ezt, szeretteikkel a nyughelynél is képesek elmélyült párbeszédet folytatni. De ha már nincs ki látogassa a sírt? Sajnos van ilyen jelenség, a temetőben jól észlelhető ez is. Halottak napjára számos leszármazott hazatér; általuk is benépesül, kivirágzik a sírkert, a gyertyák, mécsesek lángja a lelkifurdalás sajkását is igyekszik némiképp csillapítani. A véget nem érő exodus azonban a temetőben is tagadhatatlanul kirajzolódik. Nem csak itthon, mondjuk Marosvásárhelyen, azok is magukra maradhatnak, akik a határ(ok)on túl hunytak el, és ott helyezték őket örök nyugalomra. Megnyugtató tudni, van úgy, hogy róluk is gondoskodik valaki, ha nincs is közvetlen hozzátartozójuk. Van erre példa, pár éve már írtam róla, de mindig eszembe jut, ha így vagy úgy felmerül a vásárhelyi szolidaritás kérdése. Újra felemlítem, ezekben a napokban kimondottan aktuális. Városunk egykori nagy tehetsége, a fiatalon elhunyt Vida Gábor festőművész síremlékével kapcsolatos. A történetét elég sokan ismerik. Az 1915-ben a budakeszi szanatóriumban elhunyt és ott eltemetett alkotó két évvel később a székesfővárostól díszsírhelyet kapott a Kerepesi úti temetőben. Hamvait oda helyezték. Évtizedek teltevel a történelmi események, háborúk és más megrázkódtatások nyomán a Kossuth-mauzóleum közelében levő sírtönkremment, felismerhetetlenné vált. Marosvásárhelyi civil kezdeményezésre újították fel, és kapott méltó arculatot. Soós Árpád és támogatói impozáns hargitai terméskövel, abba vésett székelly jelképekkel nyomatékosították a síremléket, a sziklába bégyaszták a festő bronz dombormű portréját. Hunyadi László alkotását. A sírfeliratot szintén bronzból Kiss Levente készítette. A kökeretbe foglalt sírdomborulatot virágok díszítették. A síremlék azután élte a maga életét, időnként látogatói is voltak. Ezt főleg a városunkból Budapestre telepedett Virág Györgytől tudhattuk, aki feleségével, Virág Verával önként vállalta a sírgondozását. Évfordulókon, halottak napi megemlékezéseken készült fotóik tanúsították, hogy minden rendben. Amikor Pesten jártam, és időm engedte, magam is többször felkerestem a Fiumei úti temetőt. Nincs ott senkim, csak a magyarság nagyjai, kivételes egyéniségei szólítottak oda. Legutóbb vettem észre, hogy a 11 esztendeje felavatott Vida-síremlék feliratából több bronzbetű kihullott. Szerencsére nem veszték el, egy halomba gyűjtve árválkodtak a szikladarab párkányán. Jeleztem Virág Györgynek, akcióba léptek. A szintén Vásárhelyről áttelepült barátok, Füzi Mihály és felesége is segítettek, de a szikla nem bírta a ragasztást, levetette a betűket. Pár napra rá már szakember támogatásával kezdtek újra. Virágék szomszédja, Veszeli Zoltán csapolásos módszerrel, a kőbe fúrt lyukakkal és ragasztóval oldotta meg a problémát. A felirat remélhetőleg hosszú ideig szertetlen marad. Halottak napján is virágzatot majd az újraindított árvácska a síron. Köszönet az önkéntes gondozóknak. Nem a köszönetért vállalták fel ezt a feladatot, hangsúlyozzák, és elhiszem nekik. Úgy érzik, önmaguknak tartoznak ezzel. Jó lenne, ha sokkal többen gondolkodnának így. És nem csak ebben a szűk hatókörű, akár feledhetőnek is minősített Vida-ügyben. De ebben is, hiszen ki tudja, meddig engedi Virágék és barátaik egészsége, életkora, hogy ilyesmivel is foglalkozzanak. El tudnám képzelni, hogy az önkéntességet intézményes kerettel, tehetséges alapítványi összefogással erősítenék meg az erre hivatottak, ekképpen is „ügyet” kreálva szellemi, művészi értékeink védelmére. Nagyobb figyelmet érdemel az ilyesmi is, határtalanul.

(N.M.K.)

Csilla-mosoly

Azt mondta egyszer nekem egy első látásra rokonszenvesnek tűnő tollforgató – akit azért titokban, a biztonság kedvéért másodsor is megnéztem magamnak a megállapítása után –, hogy bizonyára nehéz gyermekkorom volt, ezért mintegy kárpótlásként mosolyognak történeteimben szinte kivétel nélkül a főszereplők. Nem sokkal – a villámkövetkeztetés levonásával kezdődő – találkozásunk előtt indult ez a sorozat, így valószínűleg volt igazság az illető észrevételének második felében, hiszen a saját életszeleteivel engem, a – többé-kevésbé – ismeretlen kérdőzt megkínáló beszélgetőtársak arca, szeme a legtöbbször tényleg mosolygott az együtt töltött idő alatt. Még a sclerosis multiplexből mozgásképtelenné vált fiatal anya világtalan tekintetében is ott volt a derű fénye, ahogy az utcasarkon kuporgó koldus mozdulataiban is. Pedig igazán szép, kacagással teli gyermekkorom volt, az utamba sodródó sok őszinte, tiszta embert tehát nem kárpótlásként kaptam magam mellé egy-két órára. A mosolygóság között mindenesetre eddig Hajdu Csilla az egyik lekörözhetetlen. Csak úgy árad mindig felém a szemüvege mögül az önzetlen jóindulat és a feltétel nélküli öröm, miközben karjai már ki is tárultak az ölelésre. Biztos vagyok benne, hogy mindenkit így üdvözöl ez a rövid barna hajú, kislányos nő, akinél elfogadóbb teremtéssel nem hiszem, hogy volt alkalmam megismerkedni.

A HIFA-Románia Egyesület rendezvé-

nyeink gyakran üdvözöltük egymást, és régebbi „forgatagos” keringéseim alatt is rendszerint egymásba botlottunk. Idén nyáron a lakhelyemhez közel eső játszótéren láttam újra Csillát, egy kisfiúra vigyázott. Akkor határoztam el, hogy megkérdezem, lenne-e kedve mesélni nekem az életéről. Izgatottan bólogatott, csak az alkalmat kellett még megtalálnunk, a következő napon ugyanis táborba készültem az egyesülettel. Telefonszámot cseréltünk, de végül mégis minden egyeztetés nélkül találkoztunk újra a fogyatékkal élők múlt szombati sportrendezvényén, a sportcsarnokban tartott Olimpikus-kupán.

Éppen rajta volt a sor a célba dobásnál, megvártam, amíg a parányi labdákkal egymás után betalál a kapuba. Azután letelepedtünk a lelátó kissé távolabb eső székeire.

– 47 éves vagyok, a nővérem 49, ő Németországban lakik a családjával. Én a 74 éves édesanyámmal élek – sorolta Csilla egy szuszra.

– Milyen volt a gyermekkorod? – próbáltam távolabbi idődimenzióba terelni a beszélgetést.

– Vidám volt, sokat játszottunk, főzőcskéz-

tünk. Akkoriban az Unirii (sz. m.: Egyesülés) negyedben laktunk, most már a Tudorban. A 8-as iskolába jártam, miután elvégeztem, dolgozni kezdtem. Egy vendéglőben én voltam a segítő kéz, mosogattam, sepregettem. Aztán került egy gyerek, akire vigyázni kellett, utána egy másik. Egyikük alig volt két és fél éves, és már fogta a kezem.

– Milyen feladataid voltak, vannak a gyermekekkel?

– Egy héten egyszer, amikor a szülők nem érnek rá, délből én veszem ki az iskolából a fiúcskát, hazavivem, megmelegítem az ételét, megebédelünk, utána átöltöztetem, és kimegyünk a játszótérre. Rossz időben sem maradunk egész nap otthon, mert kell neki a levegő és a mozgás. Tanulni is szoktam vele. Másodikos a kisfiú, és nagyon okos. Amiben tudok, segítek neki. Az édesapja magyar, az anyukája román, én pedig magyarul tanítogatom. Már tudja, mit jelent, hogy „gyere ide”, „menj oda”.

Csilla otthonosan mozog a fogyatékkal élők segítő Úgyes Kezek Alapítványánál, és a HIFA-Románia Egyesülethez is több mint két évtizede jár. Sok baráttra tett itt szert, sze-

retti az egyesületi életet, a különféle tevékenységeket, programokat, a lelki napokat, táborokat, bálakat, leginkább pedig azt, hogy itt van lehetősége másoknak segíteni, ha egyébbel nem, egy kedves szóval, mosollyal, de ha úgy adódik, bármi mással is, amire megkérlik, és ami az erejéből telik.

– Nemrég szüreti bál volt a HIFA-nál, süteményversennyel egybekötve. Nemsokára pedig elkezdjük a karácsonyi díszek és egyéb kis ajándéktárgyak készítését. Mikulás előtt mindig ki szoktuk sorsolni, hogy ki kit lep meg az ajándékával. Hasonlót játszunk a nyári táborokban is, amikor a kihúzott név azt jelzi, hogy kinek ki lesz a „báránkjája”, kire kell a tábor alatt titkos őrangyalként vigyázni.

Beszélgetésünk végén Csilla elárulta, hogy nagyon szeret táncolni, és szokott is járni szórakozóhelyekre a városban. Öt éve barátja is van.

– Még akkor ismerkedtünk meg, amikor a vendéglőben dolgoztam, oda járt kávézni. Ő amúgy gyári alkalmazott. Nagyon vigyáz rám, aggódik értem, amikor este jövök el a kisfiútól, akit felügyelek, mindig kér, hogy hívjam fel, hogy biztonságban hazaértem. Kölcsönösen segítjük egymást, ahogy tudjuk.

– Mi a legnagyobb kívánságod? – kértem Csillát, mielőtt elköszönne.

– Az, hogy édesanyámat mindig boldognak lássam – mondja tétovázás nélkül, és újra mosolygott.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

INDAGRA & INDAGRA FOOD 2023

Oktober 25–29. között a Kereskedelmi és Iparkamara Bukarestben, a Romexpo területén szervezi meg az ország legnagyobb mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítását és vásárát, az INDAGRA-t. Az eseményen mezőgazdasági, gyümölcs- és szőlőtermesztő, állattenyésztő és élelmiszerfeldolgozó egységek képviselték magukat. Az idén 550 cég jelentkezett be a rendelkezésre bocsátott több mint 30.000 négyzetméter területre.

Az esemény jelentőségét hangsúlyozza, hogy még 22 országból (Belgium, Bulgária, Csehország, Kína, Dél-Korea, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Líbia, Nagy-Britannia, a Moldovai Köztársaság, Montenegró, Olaszország, Lengyelország, Szerbia, Szlovákia, Spanyolország, az Amerikai Egyesült Államok, Törökország, Ukrajna és Magyarország) lesznek jelen szakcégek, mezőgazdasági termelők, állattenyésztők és élelmiszeripari feldolgozók.

Az INDAGRA-n az érdeklődők megismerkedhetnek a legújabb technológiával, ugyanakkor az egyik cél, hogy közelebb hozzák a fenntartható mezőgazdaság gyakorlati kérdéseit a gazdához. Szakelőadásokat, tapasztalatcsereket tartanak a hazai és nemzetközi szakintézmények képviselői, ahol közvetlenül lehet tájékozódni a legújabb kutatások eredményeiről is. Az INDAGRA FOOD 2023 keretében – külön pavilonban – az élelmiszeripari feldolgozó-technológiákat ismertetik. E részlegen állítják ki a legújabb hús-, pékipari, tej- és hal-feldolgozó gépeket és berendezéseket, továbbá itt láthatók a zöldség és gyümölcs tartósítására, feldolgozá-

sára szolgáló berendezések, felszerelések is. Külön standokon lehet vetőmagokat vásárolni, közelebről meg lehet ismerkedni az állattenyésztés, szőlőtermesztés technológiájával. Bemutatják a legújabb mezőgazdasági gépeket és felszereléseket, különböző öntöző- és üvegházi technológiákat. Elkülönített részen szemlélhetik meg a gazdák a legszebb juh-, szarvasmarha-, ló- és házi szarvasmarha-fajtákat. Kiemelt helyen lesznek az élelmiszeripari berendezések is.

Az INDAGRA-n kerekasztal-beszélgetések is lesznek. Október 26-án 10 órától a Madgearu-teremben az Amerikai Egyesült Államok bukaresti nagykövetsége a Romániai Kereskedelmi és Iparkamarával közösen beszélgetést szervez, ahol romániai, bulgáriai, moldovai és ukrainai cégek képviselői az EU-n belüli együttműködési lehetőségekről tárgyalnak. Ugyanaznap 10-14 óra között a romániai mezőgazdasági minisztérium képviselői a Titulescu-terembe várják az érdeklődőket, akikkel a 2023-2027-es mezőgazdasági stratégiáról beszélgetnek. 27-én 10 órától a Madgearu-teremben a Civitas Alapítvány a Nyitott Társadalomért a szövetkezetek létrehozásáról, működtetéséről, finanszírozásáról tart tájékoztatót. 28-án ugyanebben a teremben 10-14 óra között a bukaresti Mezőgazdasági és Állatorvosi Egyetem a környezetkímélő mezőgazdaságról tart előadás-sorozatot. Ugyanaznap 11-15 óra között a Titulescu-teremben az élelmiszerek hűtőtechnikájáról lesz műszaki-tudományos szimpózium.

A kiállításról és a vásárról bővebben a www.indagra.ro honlapon lehet tájékozódni.

Vidékfejlesztési támogatás fiatal gazdáknak

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium Vidékfejlesztési Ügynöksége (AFIR) meghirdette a fiatal gazdák letelepedését, farmfejlesztését támogató pályázatát (DR 30), amelyek kerete 250.691.764,00 euró, ebből a hazai támogatás 175.484.235 euró, ezen belül a hegyvidéki farmok fejlesztésére 75.207.529 eurót különítettek el. A pályázati időszak: 2023. november 2. – 2024. január 31. Egy projekt teljes értéke 70.000 euró – vissza nem térítendő támogatás. A pályázatot nem kötik társfinanszírozáshoz, lehívható a teljes összeg.

Azok a fiatal gazdák pályázhatnak rá, akik a kérvény benyújtásakor nem töltötték be a 41. életévüket, megfelelő mezőgazdasági szakértelemmel rendelkeznek, első alkalommal kezdenek gazdálkodni farmvezetőként. A hegyvidéki gazdaság legalább 8000 SO-val (SO – standard termelési érték) kell rendelkezzen. Ez esetben a gazdaság (farm) fele hegyvidéken kell legyen. Síkvidéki farmok esetén a minimális érték 12.000 SO, míg a védett helyen (üvegház vagy fóliasátor) természet zöldségfélék esetén legalább 2300 SO, amelyet a támogatás második részletének lehívásáig ki kell bővíteni 7100 SO-ra. A maximális érték 100.000 SO. Minden hektár növénykultúrának, állatfajtának, állatkezelési kategóriának van egy bizonyos SO-értéke. A gazdaság teljes SO-értékének kiszámításakor a különböző természetű kultúrák SO-értékét, a vegyes farmoknál az állatok SO-értékét összeadják, így fejezik ki a gazdaság nagyságát. Amennyiben kiszámítják az értéket, a pályázó az AFIR honlapján található

SO-számolóval (<https://so.afir.info/>) ellenőrizheti, hogy teljesíti-e a feltételeket. Az odaítélt összeget két részletben utalják át a gazda bankszámlájára. Előlegként 75%-ot, a második részletben a fennmaradt 25%-ot kézbesítik. A második részletet a gazda az üzleti tervek megvalósítása után kapja meg, ami azt jelenti, hogy értékesítenie kell a mezőgazdasági terméket vagy megvásárolja a mezőgazdasági gépet, eszközöket. Ez esetben a pályázónak igazolnia kell, hogy az

üzleti tervben előirányzott beruházások értéke a támogatás értékének legalább 40%-át alkotja. Mielőtt a kifizetés második részletét a kérelmező lehívna, bizonyítania kell a mezőgazdasági üzem gazdasági teljesítményének növekedését azáltal, hogy a kifizetés első részletének legalább 30%-át (héta nélkül) értékesítette szövetkezetek, termelői csoportok, feldolgozóegységek, helyi piacok, alternatív értékesítési platformok által (pl. e-kereskedelem, Agrohub) vagy közvetlenül a gazdaságban, illetve termelői piacon.

Ahhoz, hogy a farmmal lehessen pályázni, a mezőgazdasági egységet magánszemély vagy cég nevére be kell jegyeztetni az APIA egyedi azonosító nyilvántartásába (IACS). A bejegyzés nem lehet 24 hónappal korábbi, mint támogatási kérés benyújtásának időpontja. Kivételt képeznek azok a háztáji gazdaságok, ahol több mint két évvel a támogatási kérelem benyújtása előtt már gazdálkodtak vagy saját fogyasztásra állatokat tenyésztettek, és addig nem kaptak támogatást rá. Ebben az esetben legalább egy számosállattal (UMV), a méhészetek pedig 1232,7 SO-val kell rendelkezzenek, az összesített minimális jogosultsági küszöbérték legalább 2300 SO kell legyen. A pályázat leadásának időpontjában a mezőgazdasági egység mikro-és/vagy kisvállalkozásként kell szerepeljen. Ennek a bejegyzése sem haladhatja meg a 24 hónapot. Az a fiatal gazda, aki 24 hónappal régebbi vállalkozással szeretne pályázni, a mezőgazdasági szakmai kódrendszerben nem szerepelhet

farmvezetőként (CAEN kód) több mint 24 hónappal a pályázat leadásának időpontja előtt. Továbbá a fiatal gazdák állandó lakhelye azon a településen kell legyen, amelyiken a farm van. Ha a pályázónak van egy másik munkahelye, annak székhelye, tevékenysége ugyanabban a közigazgatási egységben vagy körzetben kell legyen, ahol a gazdasága működik. A feltételek között szerepel az is, hogy a pályázónak rendelkeznie kell valamilyen mezőgazdasági szakirányú képesítéssel (középszintű, felsőfokú végzettség, szakképzés), vagy vállaltatnia kell, hogy a második részlet folyósításáig elvégez valamilyen képzést. Ha a pályázó nappali tagozaton tanul, a tanintézménynek ugyanabban a közigazgatási egységben vagy körzetben kell lennie, ahol a gazdasága van. Amennyiben ezek a feltételek, vagy valamelyik közülük a kérvény benyújtásakor nem teljesül, a pályázónak lehetősége van arra, hogy a finanszírozási szerződés aláírásakor benyújtsa a lakóhelyre vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat. Igazolhatja munkahelye székhelyének változását, illetve azt, hogy az ugyanazon körzetben levő vagy a körzettel szomszédos egyetemet választotta, amelyben az üzem nyilvántartásba vették, vagy választhatja a látogatás nélküli képzést.

A pályázatban vállaltakat két év alatt kell teljesíteni, gyümölcs és/vagy csemegezőlő termesztése esetében a határidő 3, illetve 5 év. Utána a pályázató öt évig követi a farm tevékenységét. A monitorozás a támogatás második részletének kifizetésétől számítva öt év. Egy családból (férj/feleség) csak az egyik családtag részesülhet támogatásban. A kiírással kapcsolatos bővebb információ megtalálható az AFIR elérhetőségén: <https://www.afir.ro/info-lazi/ununt-lansare-sesiune-afrenta-dr-27-28-si-30>.

Székely termékek az OMÉK-on

Mezőgazdasági tükör

Oktober 20-22-én volt a HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központ területén a 81. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK). A kétévente megrendezett vásáron jelen volt a Kárpát-medence kínálata is. A látogatók megköszönhették Muravidék, Drávaszög, Vajdaság, Erdély, Partium, Kárpátalja, Felvidék különleges ízvilágú helyi termékeit, és megismerkedhettek néhány hagyományos régi mesterséggel. A Székely Gazdaszervezetek Egyesületének szervezésében a Székely termék védjeggyel rendelkező termelők is kiállították portékájukat. Összesen 35 termelő állított ki a Székelyföldről.

Maros megye 11 termelővel (egy hús- és hentesárus, egy tejtermékes, egy szörpös, egy lekvárkészítő, egy kézműves csokis, egy pálinkás, egy boros, egy fadaragó és három méhészt) volt jelen, a Maros Művészeti Egyesület pedig a megye turisztikai lehetőségeit népszerűsítette.

Nagy István, Magyarország agrárminisztere meglátogatta a standokat, a Székelyföldet képviselővel is külön találkozott. A miniszter hangsúlyozta, hogy az OMÉK egyféle tükör, amelybe „belelássunk egy kicsit a jövőbe, mit is fog hozni nekünk a 21. század. Abból, hogy itt vagyunk együtt, megmutatjuk az értékeinket, az a tanulság, hogy erre az értékre alapozva lehet fölépíteni a jövőt” – hangsúlyozta a találkozáson a miniszter.

A gazdag mezőgazdasági és élelmiszeripari kínálat mellett az OMÉK lehetőséget biztosított arra is, hogy az érdeklődők a Székelyföld kulturális, turisztikai kínálatával, népviseletével és népi mesterségeivel megismerkedjenek.

– Örülünk, hogy itt lehetünk a 81. OMÉK-on, és bemutathatjuk a Székelyföld, vagyis Maros, Hargita és Kovászna megye értékeit. Mi mindannyian egy egységet képezünk, ezt is igyekeztünk bemutatni a székely-

földi sziget által, hisz a termelőink, hagyományaink vették körbe standunkat, bent pedig a Kárpát-medencei hegyvonulatok mentén szemlélítettünk különböző térségi nevezetességeket.

Becze István, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének elnöke elmondta, minőségi termékekkel jelentkeztek, az eseményen jelen voltak az Ákovita Nemzetközi Párlat- és Pálinkaverseny, illetve a Nektária Székelyföldi Mézverseny díjazott portékái, amelyek igazolják, hogy a Székely termék védjeggyel árucikkek most már nemzetközi szinten is megállják a helyüket.

A Maros megyei küldöttséget Péter Ferenc, a megyei tanács elnöke vezette, aki kifejtette: „Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár kiváló alkalom kínál a Székelyföld természeti, gazdasági, kulturális értékeinek bemutatására. Ugyanakkor kitűnő alkalom volt arra is, hogy az agrárgazdaság szereplői kapcsolatot teremtsenek az élelmiszeripari gyártók, kézművesek üzleti lehetőségeket találjanak, a turisztikai egyesületek együttműködési módokat keressenek anyországi partnerekkel. A Székelyföld

Fotó: Octopus

az ország egyik legismertebb és legkedveltebb turisztikai régiója. A gyógyfürdők és gyógykezelési lehetőségek jelentik az egyik legerősebb turisztikai vonzerőt, Maros megyének lenyűgöző az épített öröksége, de a falusi turizmus és az aktív turizmus esetében is egyre több a jó szálláshely, a szolgáltatások köre fokozatosan bővül. Turisztikai szempontból Maros megye az ország ötödik leglátogatottabb megyéje, és a booking.com szálláskereső honlap szerint a világ ötödik legvendég szeretőbb régiója. Ha turizmusról beszélünk, nem hagyhatjuk ki a székely konyhát sem. Mind több termelő gyárt jó minőségű hagyományos terméke-

ket, szebbnél szebb kézműves portékákat. Ezekből is kaptak költséget azok, akik kilátogattak az OMÉK-ra”.

Tegyük hozzá, az OMÉK a székelyföldi gazdák egyik jelentős mércéje, ahol tapasztalatot cserélhetnek, összehasonlíthatják termékeiket az anyaországi és más határon túli vidékeken előállított kínálatlalt és nem utolsósorban megismerkedhetnek az új irányzatokkal, a műszaki fejlesztésekkel. Ezt a törekvést segíti a magyar kormány is, az általa támogatott Székely Gazdák Egyesülete és minden olyan gazdaszervezet, amely az itthon maradáshoz, az erdélyi vidékfejlesztést erősíti.

Bajnokok Ligája: a mai program

A keddi játéknapot követően ma az E, F, G és H csoport harmadik fordulós mérkőzéseivel folytatódik a labdarúgó Bajnokok Ligája 2023/24-es idényének csoportküzdemei.

Gulácsi Péter és Willi Orbán csapat, a Lipcse hazai pályán a Crvena zvezda ellen tehet egy lépést a továbbjutás felé, míg ugyanebben a csoportban a címvédő és az első két meccsén győztes Manchester City a Young Boys vendégeként lép pályára.

A program:

* *E csoport:* Feyenoord (holland) – SS Lazio (olasz) (19.45 óra, TV: DigiSport 2, Prima Sport 2), Celtic Glasgow (skót) – Atlético Madrid (spanyol) (22.00, DigiSport 4).

Az állás: 1. Atlético Madrid 4 pont (4-3), 2. Lazio 4 (3-2), 3. Feyenoord 3, 4. Celtic 0.

* *F csoport,* 22.00 óra: Paris Saint-Germain (francia) – AC Milan (olasz) (DigiSport 1, Prima Sport 1), Newcastle United (angol) – Borussia Dortmund (német) (DigiSport 2, Prima Sport 2).

Az állás: 1. Newcastle United 4, 2. Paris Saint-Germain 3, 3. AC Milan 2, 4. Borussia Dortmund 1.

* *G csoport,* 22.00 óra: RB Lipcse (német) – Crvena zvezda (szerb), Young Boys (svájci) – Manchester City (angol) (DigiSport 3, Prima Sport 3).

Az állás: 1. Manchester City 6, 2. RB Lipcse 3, 3. Young Boys és Crvena zvezda 1-1 (3-5).

* *H csoport:* FC Barcelona (spanyol) – Sahtar Donyeck (ukrán) (19.45, DigiSport 1, Prima Sport 1), Royal Antwerp (belga) – FC Porto (portugál) (22.00).

Az állás: 1. FC Barcelona 6, 2. FC Porto 3 (3-2), 3. Sahtar Donyeck 3 (4-5), 4. Royal Antwerp 0.

Fizikailag erősebb csapattal szemben maradtak alul

Bálint Zsombor

Újabb vereséget szenvedett a Marosvásárhelyi CSM a futsal 1. ligában. Az előző mérkőzéstől eltérően azonban, amelyen a játékvezetők igen gyorsan lefújtak minden apróságot (pontosabban inkább csak a marosvásárhelyiek ellen), a Dévai West elleni találkozó, az 5. fordulóban a bírók szabadon engedték a játékot abban a szellemben, amely a szakágban egyre inkább elfogadott. Ez pedig a korosabb, fizikailag erősebb, tapasztaltabb Dévának kedvezett. No meg azért a dévaiak focitudásával sincs baj, nem hiába verték meg például Székelyudvarhelyt! Így hiú ábránd maradt a hazai győzelem reménye, ezen a meccsen nem igazán volt esély a kedvező eredményre.

Bár megpróbálta az elején, Cosmin Gherman legénysége nem tudott kibontakozni, a technikájuk mit sem ért a nagyon szoros emberfogás és az azonnali letámadás ellen. S noha védelem-

ben igyekeztek zárni a szöveget, belevetődtek minden egyes lövési kísérletbe, elkerülhetetlen volt, hogy ne jelenjen meg néhány hiba, s ezeket a nagyon technikás Boda egymás után négyszer is kihasználta. Láposi egy nagyon szép támadás végén szépített, de Cârstea újra góllal büntetett egy védelmi bizonytalankodást, majd a félidő Tătar hatméteresből szerzett góljával zárult, egy szabálytalanul megállított gyors ellentámadás végén.

Szünet után a hazai kispad megpróbálkozott a létszámfülönyes támadással, de a tökéletesen felálló dévai védelmen nem talált fogást. A 28. percben Nagy Norbert ugyan meglepte Vrînceanut, és szépített, de a 34. percben Florea is betalált Tătar üresen hagyott kapujába. Ekkor már Gherman is belátta, hogy elment a meccs, lemondott a létszámfülönyes taktikáról, beküldte Săbăduş-t a kapuba, s a találkozó lassan csordogált a végső sípszó felé, ám az utolsó percben Déva

még lőhetett egy tízméterest is, amelyet a harmadik marosvásárhelyi kapus, Incze próbált háritani – sikertelenül.

Nem ez volt a marosvásárhelyi teremlabdarúgók legjobb mérkőzése az idényben, hiszen eddig

még a bajnok Galac sem tudta bevenni nyolcszor a kapujukat. Az első pont megszerzése is várat magára. A legjobb esély erre vasárnap mutatkozik, amikor a szintén nulla pontos Simánd otthonába látogatnak.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 5. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Dévai West 3-8 (2-6).

Marosvásárhely, Simon László sportcsarnok, 150 néző. Vezette: Laurentiu Pentek (Nagyvárad), Cristian Braşovean (Kolozsvár). Tartalék: Benedek András (Székelyudvarhely). Ellenőr: Gáll Győző (Székelyudvarhely).

Marosvásárhely: Tătar (Săbăduş, Incze) – Barbócz, Nagy N., Chertes, Paliştan (Nicola, Láposi, Ghila, Varga, Ördögh, Butiurca, Mireştean).

Dévai West: Vrînceanu (Goşa) – Cârstea, Gálfi, Florea, Boda (Mucea, Herci, Voiculescu, Nicoară, Costică).

Gólszerzők: Láposi (16.), Tătar (19. – hatméteresből), Nagy N. (28.), illetve Boda (8., 8., 11., 14.), Cârstea (17.), Gálfi (20.), Florea (34., 40. – tízméteresből).

Sárga lap: Nicola (38.), illetve Florea (11.).

A bajnokság állása

1. Temesvár	5	5	0	0	36-9	15
2. Seps SIC	4	4	0	0	38-11	12
3. Galac	4	3	1	0	32-7	10
4. CSM Déva	4	2	2	0	32-9	8
5. Székelyudvarhely	4	2	1	1	34-14	7
6. Măreşşti	5	2	0	3	16-21	6
7. West Déva	5	2	0	3	17-39	6
8. Bodzavásár	5	1	0	4	16-32	3
9. Marosvásárhely	5	0	0	5	10-28	0
10. Simánd	5	0	0	5	10-71	0

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 5. forduló: Temesvári CFR 1933 – Simándi Şoimii 16-3, Mausoleul Măreşşti – Bodzavásári Luceafărul 4-3, Marosvásárhelyi CSM – Dévai West 3-8. A Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Dévai CSM mérkőzés lapzárta után fejeződött be, a Székelyudvarhelyi FK – Galaci United találkozót elhalasztották.

Fotó: a marosvásárhelyi városi sportklub közösségi oldala

Megtört a jég – de még távol a végleges kiengedés

Bálint Zsombor

Véget ért a rémálom a Seps OSK számára, a labdarúgó Szuperliga 13. fordulójában hat vereség után végre nyert a székelyföldi együttes. A kategorikus, 5-2-es siker ellenére azonban pezsgőbontásra még nincs ok. A győzelmet egy nagyon szerény ellenféllel szemben érte el, időnként pedig a védelme egy jóféle svájci sajtra hasonlított – rengeteg lyukkal. Nem tudni, hogy a Botosánnál erősebb csapattal szemben mire lett volna elég a hétfő esti játék.

A Botosáni FC úgy érkezett Sepsiszentgyörgyre, hogy az előző 12 fordulóban egyszer sem sikerült diadalmaskodnia, ennek ellenére az első félidőben csupán az első negyedórán volt érzékelhető a Seps OSK fölénye. Az 1. percben Ştefănescu helyezte lövését szögletre ütötte Dican, de az első gólhoz az ellenfél védője, Benzar is kellett, aki Ştefănescu beadását követően két

méterről meglepte saját kapusát, pedig nem is volt OSK-csatár a közelben (1-0). A vezetés azonban nem hozott megnyugvást, hiszen a vendég együttes hirtelen átvette a kezdeményezést, és miután Mouaddib lövését megfogta Niczuly, a 25. percben hatalmas átjáráshoz nyílt az OSK védelmének bal szárnyán, amelyet Florescu rögvest ki is használt, beadását pedig David Ninaj lábai között laponosan a hosszú sarokba küldte (1-1). A vendégek a 30. percben akár át is vehették volna a vezérést, Iličić becapta Kecskést, aki elesett, ám hiába maradt csak egyedül Niczulyjal, a kapu mellé lőtt. Az ijedségre egy perccel később Ştefănescu válaszolt, 13 méterről, jó pozícióból küldött lövése azonban elkerülte a kaput, aztán Matei labdája akadt el Dicanon.

Röviddel később „büntetőpárbaj” következett. Előbb Florescu kezét érte Matei távoli beívelése, a videózás után megadott büntetést pedig Alimi értékesítette (2-1), aztán két perccel később Damaşcan elővigyázatlan belépőjéért járt a tizenegyes, amelyet Florescu váltott góllá (2-2), így szünetben egyenlő állásnál vonultak a csapatok.

A nem igazán meggyőző első félidő után Aganović beküldése hozott változást, a horvát játékos alig két perccel az újrazekedés után egy védőről kipattanó labdát tíz méterről védtelenül küldött a hálóba (3-2). Az újabb vezető találat ellenére még rengeteg vergődés következett a középpályán, ahol nagyon sok esetben az ellenfél szerzett labdákat, nagy helyzet azonban már nem dolgozott ki, míg – a vendégek hitének a megfoghatóságával egyenes arányban – ismét veszélyessé kezdett válni a hazai csapat. Az 51. percben Ştefănescu 30 méteres szabadrúgása nem volt elég erős Dicannak, a 65. percben pedig Aganović lemaradt Ştefănescu ötösre érkező passzáról. A 66. percben aztán Alimi középcsatár pozícióból fejjel a hosszú felsőbe továbbított egy jobb oldali beadást követően (4-2), és ezzel lehangadtak a kedélyek. A kocka el volt vetve, már csak az OSK-nak volt kedve némi focira, s miután Dican lábbal szerelte Šafrankót a tizenhatoson belül, a 85. percben Ion Gheorghe nagyon eltalált egy eléje pattanó labdát 25 méterről, amely meg sem állt a jobb felső sarokig (5-2).

A hosszabbításban még kimaradt két OSK-helyzet, azonban a felek közötti háromgólos különbség így is túl szigorú a látottakhoz képest. A 3 pont fontos, a negatív sorozat megtörése hasonlóképp, a játék azonban egyelőre nem ad okot túl nagy optimizmusra.

Pénteken a Seps OSK Liviu Ciobotariu előző csapata, az FC Voluntari otthonába látogat.

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Szuperliga 13. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Botosáni FC 5-2 (2-2).

Sepsiszentgyörgy, Seps OSK-stadion. Vezette: Sebastian Colţescu (Bukarest) – Daniel Mitruţi (Craiova), Vladimir Urzică (Karácsonkő). Tartalék: Horia Mladinovi (Bukarest). Ellenőr: Teodora Albon (Kolozsvár). Videóbíró: Viorel Fluera (Craiova). Segéd-videóbíró: Cristina Trandafir (Bukarest).

Seps OSK: Niczuly – Oroian, Ninaj, Kecskés, Fl. Ştefan (73. Ion Gheorghe), Rodriguez, Alimi, Matei (58. Ciobotariu), Ştefănescu (73. Varga), Debeljuh (58. Šafranko), Damaşcan (46. Aganović).

Botosáni FC: Dican – Benzar (70. Adams), Mutombo, Şeroni, Ţigănaşu, David, Petro (76. Zabou), Florescu (70. Casap), Mouaddib, Iličić (70. Dragu), Pinson (46. Drole).

Gólszerzők: Benzar (16. – öngól), Alimi (38. – büntetéből, 66.), Aganović (47.), Ion Gheorghe (85.), illetve David (25.), Florescu (41. – büntetéből).

Sárga lap: Alimi (18.), illetve Pinson (42.).

A tabella

1. FCSB	13	9	3	1	25-11	30
2. CFR 1907	13	8	3	2	25-12	27
3. Rapid 1923	13	6	5	2	27-16	23
4. CSU Craiova	13	6	4	3	20-13	22
5. Hermannstadt	13	4	7	2	21-14	19
6. Petrolul 52	13	4	7	2	17-14	19
7. FCV Farul	12	6	1	5	17-17	19
8. Kolozsvári FCU	13	3	7	3	18-21	16
9. SC Oţelul	13	2	9	2	10-10	15
10. Seps OSK	13	4	3	6	16-18	15
11. CSM Poli	13	4	3	6	15-19	15
12. U 1948 Craiova	13	4	2	7	21-24	14
13. FC Voluntari	13	3	4	6	15-23	13
14. UTA	12	2	5	5	10-16	11
15. Dinamo 1948	13	2	3	8	8-24	9
16. Botosáni FC	13	0	6	7	13-26	6

Eredményjelző

* Szuperliga, 13. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Botosáni FC 5-2, Kolozsvári CFR 1907 – Galaci Suporter Club Oţelul 0-0.

* 2. liga, 10. forduló: Concordia Chiajna – Bodzavásári Gloria 1-0. Az élcsoport: 1. Unirea 04 Slobozia 24 pont, 2. Sellemberki CSC 1599 21, 3. Újszentesi CSC 18 (16-10), 4. Bodzavásári Gloria 18 (16-12), 5. Vajdahunyadi Corvinul 1921 18 (14-10).

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Az elektromobilitás lesz a jövő, de nem mindenkinek

Az elmúlt években mind nagyobb teret hódítanak az elektromos autók szerte a Földön. A nagy gyártók sorra jelentik be, hogy mikorra tervezik a teljes átállást. Ám tagadhatatlan, hogy a villanyautók még több sebből véreznek, különösen gazdasági megközelítésből. Számos gyártó arra panaszkodik, hogy veszteséges az elektromos autók előállítás, és a belső égésű motoros járművekből tartja fenn az előállítási, fejlesztési költségeit. A másik seb leginkább Kelet-Európát érinti, hiszen főként Románia esetében még mindig elég nagy „töltésivatagról” beszélhetünk, az ország átszelése tisztán villanyautóval fejtörést okoz. Azonban nem minden-

hol ilyen a helyzet, az öreg kontinensen már van olyan ország, ahol bekövetkezett a dimenzióváltás. Ez Norvégia.

Az észak-európai országban szeptemberben az újonnan eladott autók 93%-a volt tisztán elektromos vagy plug-in – konnektoros – hibrid. Az elektromobilitás terén globálisan már régóta első ország ezzel új rekordot állított fel, amihez nem lesz könnyű felzárkózni. A Clean Technika összefoglalójából az derül ki, hogy az ősz első hónapjában az új autók 87%-ban tisztán elektromosok, 6%-ban plug-in hibridek, 4,3%-ban sima hibridek és 1,8%-ban dízelek voltak. A fennmaradó valamivel kevesebb mint egy száza-

lékon osztozik a többi hajtás. A tavalyhoz képest nőtt az elektromos, illetve konnektoros hibridek aránya, ez 2022 szeptemberében 89%-át tette ki az újautó-eladásoknak, idén pedig elérte a 93%-ot. Most pedig következzen az a bizonyos de...

Ez a növekedés nem azt jelzi, hogy többen vesznek elektromos autót, vagy hogy abszolút számokban nézve több villanyautó talált gazdára, hiszen tavaly szeptemberhez képest 30%-kal kevesebb gépjárművet értékesítettek. A tisztán elektromos autók pedig a hagyományos, belső égésű motorral szerelt társaiktól veszik el a piacot, viszont az eladások összességben nagy léptékben csökkentek.

Elektromosautó-illusztráció

Forrás: multicore.hu

Ennek a visszaesésének a fő oka a gazdasági helyzet, az infláció és a GDP stagnálása, ami Norvégiát sem kerülte el. Bár az északi országban jóval kisebb a pénzromlás mértéke, mint nálunk – mindössze 4,8% –, a norvégok számára ez is sokkal nagyobb a korábban megszokottnál, továbbá az előrejelzések szerint az idén nem számolhatnak gazdasági növekedéssel, azaz a GDP stagnál, ami nem tesz jót a gazdaságnak. Még inkább a földbe döngöli az újautó-eladásokat, hogy a hitelek drágák, az alapkamat 4,25% – ez Romániában 7%. Mindent egybevetve tehát a norvég autópiac is nehéz helyzetben van, és hiába ösztönzi a kormányzat az embereket, hogy ne vásároljanak benzines vagy dízelautót – teszi ezt adók formájában, ugyanis a belső égésű motoros új autók vásárlására magas adót vetett ki –, aki csak teheti, nem cseréli le a járművét, ameddig lehet, halogatja a váltást.

A norvég összképhez érdemes hozzátenni, hogy szeptemberben is toronymagasan vezetett a Tesla Model Y, amelyből mintegy 2500 példányt adtak el, a dobogó második fokára a Skoda Enyaq gurulhatott fel 700 eladott darabbal, bronzérmes lett a Ford Mustang Mach-e 459 autóval. Tény, hogy nem ezek a legolcsóbb elektromos autók, azonban azt is látni kell, hogy nem is olyan régen Norvégiában az Audi E-Tron és a Porsche Taycan is dobogós volt, vagyis nemcsak az eladási számok, hanem az ársáv is csökkent.

És ha már a nagyon drága villanyautóknál tartunk: a szupersportautózás egyik csúcsa, a McLaren jelentette be, hogy esze ágában sincs villanyautót gyártani, de még az SUV-n is gondolkodik. Nyilván egy olyan márkáról van szó, amelynek a DNS-ében benne van a ben-

zingöz és a – jó értelemben vett – hangos motor. De nem ez az ok, amiért nem lép az elektrifikáció útjára, legalábbis még egy ideig. Michael Leiters, a McLaren vezetője a közelmúltban arról beszélt, hogy jelenleg az elektromos meghajtás, különösen az akkumulátor, akkora súlyt jelent, hogy nem egyeztethető össze a könnyű, jól kezelhető szupersportautókkal. A súlycsökkenésre pedig nem is lát esélyt a vállalatvezető ebben az évtizedben. Ameddig nem lesz előrelépés, addig biztosan nem vezetnek be semmilyen elektromos komponenszt az autók hajtásláncába.

Michael Leiters az SUV-vel kapcsolatos szövegére is reagált. A márka a Ferrarival, a Porschéval és a Lamborghinivel ellentétben még nem rendelkezik SUV modellel, és a vezető elmondása szerint ez nem is prioritás. Ez a mondat azért érdekes, mert egy áprilisi konferencián éppen ő szellette meg, hogy 2028-ban egy teljesen új, négyajtós, négyüléses autósztályt szeretnének bevezetni. Igaz, a hagyományos SUV-k ötajtósak, de már akkor úgy fogalmazott Leiters, hogy amennyiben építenek egy hobbiterepjáró-szerű autót, az egészen biztosan nem lesz szokványos. Mostanra úgy tűnik, elvetették az ötletet, pedig nem kizárt, hogy jól fogna a McLarennek egy ilyen típus, hiszen anyagi értelemben a többi sportautómárka is sokat köszönhet ezen modelljeinek, a brit márka pedig az utóbbi időkben ilyen szempontból is nehéz helyzetben volt.

Egyelőre nem tudni, mi lesz a McLaren következő lépése, ami az SUV-kat illeti, viszont egy darabig valószínűleg nem érkezik elektromos modell tőlük. Azonban borítékolható, hogy a mindennapi autózásban az elektrifikáció jelenti a jövőt.

McLaren 720S Coupe, illusztráció

Forrás: McLaren Automotive

Nagyobb hatótávolságú elektromos Mercedes teherautó

A Mercedes-Benz egy ideje már jelen van az elektromos kamionok piacán az eActros két változatával. Ezek az eActros 300, amely 330 kilométert és az eActros 400, amely 403 kilométert tud megtenni egy töltéssel. Azonban ezek a számok messze nem elegendők egy nemzetközi úthoz, ahogyan az is világos, hogy egy dízel teherautó ennek a többszörösét teszi meg egy átlagos napon. Ezt belátta a Mercedes is, és október 10-én bemutatta az eActros 600-at, amelynek a WLTP hatótávja már 530 kilométer. Igaz, ez sem kiemelkedően sok. Az eActros 600, azaz a típus LongHaul változata egy töltéssel elment Stuttgartból Olaszországba, Svájcra keresztül. Olaszországban feltöltötték, majd ugyanazon úton, az Alpokon keresztül visszatart Stuttgartba. A Mercedes minden bizonnyal ezzel kívánta megmutatni, hogy az új változat képes hosszabb utakat megtételére.

Mi tagadás, egy ideális világban valóban jó lenne, mert a 45 perces pihenők alatt is lehetne tölteni, így pedig már könnyűszer-

rel képes lenne menni egy egész nap. Ám a Tesla Semi elektromos nyergesvontató elméleti hatótávja 800 kilométer. Bár ezt nem tudja hozni, bőven 600 kilométert meg tud tenni a gyakorlatban is. Természetesen ebben nagy szerepe van, hogy a Tesla-ban 1000 kWh-s akkumulátorcsomag van, legalábbis erről ír a sajtó, konkrét, hivatalos számot még mindig nem közölt az amerikai autógyártó. Ezzel szemben a Mercedesben „csak” 600 kWh-nyi akkumulátor kapott helyet, ennek az eredménye is lehet a kisebb hatótáv. Jó hír azonban, hogy az eActros 600-at akár 400 kilométerrel is lehet tölteni, így egy 45 perces kötelező pihenő alkalmával több mint 300 kilométernyi hatótávot is magába szívhat.

Az eActros LongHaul hosszú távú használat mellett 536 lóerőt és ideiglenesen 804 lóerőt tud leadni. A gyártó elmondása szerint a típust úgy tervezik, hogy legalább 10 évig és 1,2 millió kilométerig ne legyen vele nagyobb probléma. Az október 10-én bemutatott típus első példányai jövőben érkehetnek meg az ügyfelekhez.

Mercedes-Benz eActros 600, LongHaul

Forrás: Mercedes-Benz

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

1956 októberében Magyarországon békés tüntetéssel kezdődő, fegyveres felkeléssel folytatódó forradalom bonthatkozott ki a Rákosi Mátyás nevével összefonódó kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen. 1990 májusa óta a forradalom október 23-i kezdőnapja Magyarország nemzeti ünnepe. Az MTVA Sajtóarchívumának összeállítása:

A budapesti műegyetemisták 1956. október 22-i nagygyűlésükön 16 pontban foglalták össze követeléseiket, másnapra pedig tüntetést szerveztek akaratuk nyomatékosítására és a lengyel munkástüntetések iránti szolidaritásuk kinyilvánítására. A követelések között szerepelt a szovjet csapatok kivonása Magyarországról, új kormány létrehozása Nagy Imre vezetésével, a magyar–szovjet kapcsolatok felülvizsgálata, általános, titkos, többpárti választások, teljes vélemény- és szólásszabadság, szabad rádió.

A budapesti Petőfi-szobornál tartott október 23-i tüntetésen Rákosi- és Gerő-ellenes jelszavak hangzottak el, a résztvevők követelték a szovjet csapatok kivonását. A zászlókból kivágták a szovjet mintájú címet, így lett a lyukas zászló a forradalom jelképe. Aznap este Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártjának (MDP) első titkára – akit júliusban állítottak Rákosi helyére – rádióbeszédében a megmozdulást ellenségesnek, sovinsztánnak, nacionalistának minősítette, és minden engedményt elutasított. A beszéd elhangzása után a békés tüntetés szinte órák alatt népfelkeléssé, majd – a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok beavatkozása után – fegyveres szabadságharcra változott. Az esti és éjszakai órákban a fegyveres csoportok elfoglalták a Magyar Rádió és a pártlap, a Szabad Nép székházát, a telefonközpontot, a laktanyát, a rendőrséget és üzem is a felkelők kezére került. A Dózsa György úton, a

mai Ötvenhatosok terén ledöntötték az elnyomás gyűlölt jelképét, a Sztálin-szobrot.

A budapesti és vidéki tömegmozdulásokat véres atrocitások kísérték. Október 25-én a Parlament előtti Kossuth téren a környező épületekből szovjet harcokosok nyitották tüzet a tüntető tömegre, az áldozatok pontos száma nem ismert, de száznál többre tehető. 26-án Miskolcon, Mosonmagyaróváron, Kecskeméten, Nagykanizsán dördültek el emberéleteket kioltó karhatalmi sortűzek. Október 30-án Budapesten lincselésbe torkollott a Köztársaság téri pártszékház ostroma. A szovjet csapatok november 4-ei beavatkozása után a budapesti utcai harcok, továbbá a salgótarjáni és az egri sortűz követeltek sok halálos áldozatot.

A Rákosi-diktatúra elhúzódó válsága által kibombantott forradalom politikai irányítása az MDP reformkommunista szárnyának kezében összpontosult, amelynek központi alakja Nagy Imre volt, aki október 24-én kormányfői megbízást kapott, és akivel november elejéig együtt haladt Kádár János, az MDP – Gerő Ernő helyére 25-én megválasztott – első titkára. A forradalom napjait politikai pezsgés jellemezte: újjáalakultak a korábban megszűnt vagy megszüntetett politikai pártok és szervezetek. Nagy Imre koalícióssá változtatta kormányát, bevonva a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) néven megújult MDP-vel együttműködésre hajlandó pártokat, a Független Kisgazdapártot, a Parasztpártot és a Szociáldemokrata Pártot.

A politikai paletta sokszínűvé válásához hasonlóan az utcán harcoló fegyveres felkelők és a tüntetők sem voltak egységesek, de a nemzeti függetlenség visszaállítása, a diktatúra lerombolása mindegyikük elsődleges céljai között szerepelt.

A forradalom sorsát a szovjet katonai invázió pecsételte meg november 4-én, néhány nappal azután, hogy Nagy Imre november 1-jén meghirdette Magyarország semlegességét és kilépését a Varsói Szerződésből. A hatalmat november 4-én Kádár János szovjetek

által támogatott Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányra vette át, a fegyveres felkelők utolsó csoportjainak ellenállását november 10-11. táján törte meg a szovjet túlerő.

Az 1956-os események sok áldozatot követeltek. A Központi Statisztikai Hivatal 1957. januári jelentése szerint az október 23. és január 16. közötti embervesztés országosan 2652 halott (Budapesten 2045) volt, 19 226-an (Budapesten 16 700-an) sebesültek meg, az országot mintegy 200 ezren hagyták el. Egy 1991-ben készült hivatalos statisztika szerint a szovjet hadsereg 669 katonája halt meg, 51 pedig eltűnt.

A forradalom leverését kegyetlen megtorlás követte: a kivégzettek száma (az eltérő adatokat közlő források szerint) 220-340 volt. Konceptiók per után végezték ki a forradalom vezetőit: Nagy Imre miniszterelnököt, Maléter Pál honvédelmi minisztert és Gimes Miklós újságírókat 1958. június 16-án. Szilágyi Józsefet, Nagy Imre személyi titkárát 1958. áprilisában végezték ki, Losonczy Géza államminiszter még a per tárgyalása előtt hunyt el a börtönben. A megtorlás részeként ezeket ítélték börtönbüntetésre, internálásra.

Az 1956. októberi eseményeket évtizedekig csak ellenforradalomként lehetett emlegetni. A fordulópont 1989 januárjában következett be, amikor Pozsgay Imre – az MSZMP vezetésének tekintélyes tagjaként – népfelkelésnek minősítette a történeteket. Még ugyanabban az évben, 1989. október 23-án Szűrös Mátyás, az Országgyűlés Köztársasági elnöki teendőket ellátó elnöke Budapesten kikiáltotta a Magyar Köztársaságot.

A rendszerváltozás után összeülő első szabad Országgyűlés első ülésnapján, 1990. május 2-án, első törvényében az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékét örökítette meg, október 23-át pedig nemzeti ünnepé nyilvánította. 1992 novemberében Borisz Jelcin orosz államfő magyarországi látogatása során az Országgyűlésben mondott beszédében megkövette a magyar nemzetet az 1956-os szovjet beavatkozásért.

Budapesti megemlékezés október 23-án

Fotó: MTI

110 éve született Robert Capa

Száztíz éve, 1913. október 22-én született Robert Capa, a fotótörténet legjelentősebb haditudósítója. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Friedmann Endre Ernő néven született egy budapesti zsidó polgárcsaládban. Gimnazistaként újságíróként készült, s kapcsolatba került Kassák Lajossal és annak avantgárd, baloldali körével. Amikor egy tüntetés után letartóztatták, csak azzal a feltétellel engedték szabadon, hogy érettségi után elhagyja az országot.

1931-től Berlinben tanult újságírást, de miután a gazdasági válság tönkretette szülei cégét, már csak nyomorgott. A Dephot (Deutscher Photodienst) fotóügynökségnél lett kifizetőfiú, majd labormunkás, idővel tehetségét felismerve riporterri megbízásokat kapott, így készített emlékeztető képet Trockijról Dániában. Majdnem egész pályafutása során egy kisfilmes Leicával fotózott, a vaku használatát csak a második világháború után tanulta meg.

Az 1933-as náci hatalomátvétel után Párizsba ment, ahol még nagyobb nyomorban élt, de sárnya és tehetsége révén sikerült a felszínen maradnia. 1934-ben nagy feltűnést keltő fotóriportot készített a francia igazgatás alatt álló Saar-vidéken a Vu magazinnak, a siker nyomán hamarosan több képes magazin, így az amerikai Time és a brit Illustrated London News számára dolgozhatott.

A kezdetben használt André Friedmann helyett ekkoriban vette fel a Robert Capa művésznevet, mert a gimnáziumban cápának becézték,

de talán azért is, mert ez hasonlított a filmrendező Frank Capra nevére. Barátnőjével, Gerda Taróval azt tervezte, hogy Capa gazdag amerikai fotós, és műveiket az ő munkáiként adták el. Capa és Taró 1936-ban, a polgárháború kitörése után Spanyolországba ment, ahol a nőt 1937 nyarán egy tank halálra gázolta.

Capa 1936. szeptember 5-én készítette a fotótörténet egyik leghíresebb képét, *A milicista halálát*, amely azt a pillanatot örökíti meg, amikor a fegyverét elejtő köztársasági katonát eltalálja a halálos lövedék. A fotó, amelynek valódiságát időről időre azóta is vitatják, azonnal világhírűvé tette készítőjét. Capát a világ legnagyobb háborús fotósának nevezték, ő pedig hatalmas kockázatokat vállalva gyarapította saját legendáját, hitvallása így szólt: „Ha a kép nem elég jó, nem voltál elég közel”.

1938-ban a japán–kínai háborúból tudósított, a második világháború alatt az amerikai Life magazin haditudósítójaként járta be az észak-afrikai és az olaszországi hadszínteret, fotózott a lebombázott Londonban, gépével ott volt Párizs felszabadulásánál és Berlin elesténél. Részt vett 1944. június 6-án a normandiai partraszállásban, még hozzá a leghevesebb harcokat hozó Omaha Beach partszakaszon, még halálhírét is jelentették a hírügynökségek. A nap folyamán négy tekeréscset fotózott el, de a filmet előhívás közben tönkretették, a 106-ból így mindössze 11 szemcsés, ikonikus vált képe (a Káprázatos tizenegy) maradt használható.

Ma sem tudni, Capa szándékosan „mozdította be” gépét, vagy a laborhiba a felelős az elmosódott fotóért, a világ számára mindenestre ezek jelentették és jelentik a D-napot, Steven Spielberget is ezek ihlették a Ryan közlegény megmentése című film rendezésében. Capa fotóin a háború által okozott szenvedéseket nem véres jelenetekkel, hanem tekintetek és pillantások megörökítésével érzékelte, az emberek, a katonák hétköznapijait emelte ki.

A háború után elnyerte az amerikai állampolgárságot. 1947-ben a francia Henri Cartier-Bressonnal, a lengyel-amerikai David Seymourral és az angol George Rodgerrel megalapította a Magnum fotóügynökséget, amely a szabadúszó-független fényképészek első közös nemzetközi szerve lett. Ha a cég pénzzavarba került, Capa kiment a löversenyre, ahol nemcsak jó tippet kapott, de szerencséje is volt, így oldotta meg a likviditási gondokat. A Magnum égisze alatt művészbáratairól, a hétköznapi életéről készített sorozatai is megjelentek. 1948-ban hazajött Magyarországra, de letelepedni nem akart, s riportot készített egykori hazájáról.

A rendkívül sármos Capa bohém, kártyás, jó ivócimbora, a pezsgő és a szép nők barátja, igazi világpolgár volt, akinek még kedvenc szállodája sem létezett. A legenda szerint a felszabadított Párizsba a francia csapatokat megelőző, spanyol tankon érkezett, és első útja a Ritz szállóba vezetett, ahol a legjobb pezsgőt és szobát kapta. Barátai között tudhatta egyebek között Ernest He-

mingwayt és Pablo Picassót, szenvedélyes titkos viszony fűzte a színésznő Ingrid Bergmanhoz. 1947-ben John Steinbeckkel a Szovjetunióban járt, és hetven fotót készített a vasfüggönyön túl, tudósított az 1948-as izraeli államalapításról és az azt követő háborúról, majd az első indokínai háborúról is. Itt érte a halál: 1954. május 25-én a Vörös folyó deltájában, Thai Binhben a legjobb beállítást keresve aknára lépett. Sírja a New York állambeli Amawalk Hill temetőben található.

Capa öt háborúban fotózott, de azt mondta, szeretné, ha névjegyén ez állna: Robert Capa, munka nélküli haditudósító. Öccse, Cornell Capa (Friedmann Kornél) szintén fotós volt, akinek felesége, Edith Schwartz Capa jelentősen hozzájárult a Capa-anyag rendezéséhez és

a New York-i Nemzetközi Fényképezési Központ (International Center of Photography) 1974-es létrehozásához.

Robert Capa hagyatékából 2008-ban több mint ezerdarabos gyűjteményt vásárolt a Magyar Nemzeti Múzeum. Születésének centenáriuma, 2013-ban nyílt meg Budapesten a róla elnevezett kortárs fotográfiai központ, amely 2014-ben Capa nevet viselő nagydíjat alapított. Ugyancsak 2013-ban Eduardo Rossoff mexikói rendező filmet forgatott a legendás fotósról, odahaza érmét és bélyeget bocsátottak ki tiszteletére, és felavatták emléktábláját egykori V. kerületi, Városház utcai lakóhelyének falán. A Capa Központban idén júniustól tekinthető meg *Robert Capa, a tudósító* címmel a munkásságának szentelt első állandó életműkiállítás.

Forrás: Wikipédia

Amerikai túsokról és a Gázai övezet segélyezéséről beszélt az amerikai elnök és az izraeli miniszterelnök

A Gázai övezetbe hurcolt amerikai túsokról és az övezet palesztin civiljeinek nyújtott humanitárius segélyekről egyeztetett Joe Biden amerikai elnök és Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök vasárnap esti telefon beszélgetésükön – jelentette az izraeli média hétfőn.

Joe Biden amerikai elnök megköszönte Benjamin Netanjahu miniszterelnöknek, hogy Izrael segítséget nyújtott két amerikai állampolgárságú tús kiszabadításában a Hamásztól – derül ki a beszélgetés Fehér Ház által közzétett összefoglalójából.

Péntek este a Hamász szabadon engedett a több mint kétszáz, Izraelből az övezetbe hurcolt tusból két amerikai állampolgárt, egy ötvenkilenc éves anyát és tizenhét éves lányát.

Netanjahu megvitatta Bidennel a Hamász által fogásban tartott összes elrabolt tús, köztük az amerikai állampolgárok szabadon bocsátásáért folyó erőfeszítéseket, és annak biztosítását, hogy az övezetben tartózkodó amerikai állampolgárok és általában az övezet lakói elhagyhassák Gázát.

Az izraeli miniszterelnöki hivatal a megbeszélés után közleményt adott ki, amely szerint Izrael nem szállít humanitárius segélyt területéről Gázába, és az övezetbe máshonnan érkező dolgokat is felügyeli.

„Izrael nem ad humanitárius segélyt Gázának, és megakadályozza, hogy mások felügyelet nélkül szállítsanak utánpótlást” – áll a közleményben.

Az Egyesült Államok azt tanácsolta Izraelnek, hogy halasszák el a Gázai övezetbe történő szárazföldi belépést, hogy időt nyerjenek az elrabolt kiszabadítására és a további humanitárius segélyek eljuttatására a palesztinokhoz – jelentette a Haarec című lapnak a washingtoni kormányzat több forrása. Ezzel időt nyernek a felkészülésre az Irán-barát milíciák stratégiai célpontok elleni lehetséges támadásai ellen is.

A források hangsúlyozták, hogy a Fehér Ház nem követelte a gázai szárazföldi hadművelet késleltetését, és továbbra is támogatja a lépést, valamint annak Izraelben meghirdetett célját, az iszlamista Hamász terrorszervezet felszámolását.

Az amerikai külügyminisztérium vezető tisztségviselői a New York Timesnak azt mondták, hogy Antony Blinken amerikai külügyminiszter már néhány órával az október 7-i meglepetésszerű terrortámadás után beszélt Mohammed bin Abdulrahman Al-Thani katarai miniszterelnökkel, és már akkor felvetette az elrabolt kérdését. (MTI)

Josep Borrell: Az EU-tagországok alapvetően egyetértenek abban, hogy humanitárius szünetre van szükség Gázában

Az európai uniós tagállamok alapvető konszenzusra jutottak arra vonatkozóan, hogy „humanitárius szünetet” kell elrendelni Gázában, hogy a segélyek eljuthassanak a palesztinok lakta övezetbe, a folyamatos katonai akciók kockázata nélkül – jelentette ki Josep Borrell kül- és biztonságpolitikaiért felelős uniós főképviselet vezetője hétfőn Luxembourgbán.

Az EU-tagállamok külügyminisztereinek tanácskozását követő sajtótájékoztatóján Borrell rámutatott: a „humanitárius szünet” nem egyenlő a tüzszünettel, ami a felek közötti teljes megállapodást is jelenti, hanem annál kevésbé ambiciózus, ugyanakkor könnyebben megvalósítható.

„A humanitárius szünet azt a célt szolgálja, hogy a segélyek biztonsági kockázatok nélkül eljuthassanak a régióba, ellenkező esetben maga a humanitárius segély megsemmisül a folyamat során” – magyarázta.

Borrell ismét megerősítette, hogy az EU elítéli a Hamász palesztin iszlamista szervezet által elkövetett terrortámadásokat, de nyomatékosította, hogy Izraelnek a nemzetközi joggal összhangban kell megfontolnia válaszlépéseit.

„Izraelnek joga van az önvédelemhez, de a jognak megvannak a korlátai. Most ez azt jelenti, hogy nem lehet a Gázai övezetben elvágni a villany- és vízellátást” – húzta alá, hozzátéve, hogy a tagállamok egyetértenek abban, hogy továbbra is fenn kell tartani a palesztinoknak nyújtott pénzügyi támogatást, illetve Gázát el kell látni az áramtermelés és a tengervíz sótalánításhoz szükséges üzemanyaggal.

A közel-keleti válság mellett az ukrainai háborúról, valamint az Azerbajdzsán és Örményország közötti konfliktusról is tárgyaltak a külügyminiszterek Luxembourgban. (MTI)

EBRD: Elérte a 3 milliárd eurós célt az Ukrajnának folyósított támogatás

Elérte a 3 milliárd eurós célt az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által Ukrajnának folyósított pénzügyi támogatás értéke – közölte hétfőn a londoni pénzügyi intézet.

Az EBRD – Ukrajna legnagyobb intézményi befektetője – a háború kezdete után nem sokkal legalább 3 milliárd eurós finanszírozási programot hirdetett meg Ukrajna számára a 2022-2023-as időszakra. Tavaly ebből 1,7 milliárd eurót folyósított, és további 200 millió euró finanszírozást hajtott fel pénzügyi partnerintézmények bevonásával.

A hétfői beszámoló szerint az EBRD a 3 milliárd eurós támogatási célt azzal a megállapodással érte el, amelynek alapján a bank saját forrásból, társfinanszírozóként 100 millió eurót folyósít az ukrán agrárszektorban az élelmiszerellátási biztonság erősítésére.

Ennek a hétfőn aláírt finanszírozási programnak a teljes értéke 480 millió euró; a fennmaradó részt a Világbank-csoporthoz tartozó International Finance Corporation (IFC), illetve az amerikai kormány fejlesztési finanszírozási szervezete, a Development Finance Corporation (DFC) folyósítja.

Hétfői tájékoztatásában az EBRD megerősítette: kormányzó-testülete 3-5 milliárd euró közötti tőkeemelést kíván elérni annak érdekében, hogy a bank folytathassa Ukrajna támogatását a háború alatt és az újjáépítés idején is.

Az EBRD májusban tartott idei közgyűlésén jelezte először, hogy várhatóan tőkeemelést kér részvényeseitől, annak érdekében, hogy a következő években az ukrainai fi-

nanszírozások kockázatainak rendszerszintű megosztása – vagyis külső adományozók bevonása – nélkül folytathassa Ukrajna támogatását.

Az EBRD hétfői tájékoztatása szerint az orosz támadás utáni első teljes év háborús kárai alapján készült legutóbbi becslés arra vall, hogy az ukrainai újjáépítés költségei elérhetik a 411 milliárd dollárt.

A bank hangsúlyozza, hogy ezt a költséget egyetlen bank sem tudja egyedül vállalni, és a magánszektorban döntő szerepe lesz az ukrán gazdaság helyreállításában.

Az Ukrajnának folyósított eddigi EBRD-finanszírozások fő elemei között van az Ukrainergo áramelosztó vállalatnak nyújtott 520 millió eurós likviditáspótló támogatás és a Naftohaz ukrán gázipari vállalatnak összeállított 300 millió – a külső társfinanszírozásokkal együtt 500 millió – eurós finanszírozási csomag.

Az EBRD emellett aláírt egy 250 millió eurós hitelmegállapodást az ukrán vasúttársasággal az Ukrajnát és az Európai Uniót összekötő vasútvonalak fejlesztésére.

A bank 300 millió euróval finanszírozza az Európai Unió által tavaly májusban „szolidaritási folyosók” néven meghirdetett kezdeményezést is, amelynek célja alternatív vasúti és közúti szállítási lehetőségek kialakítása Ukrajna mezőgazdasági exportja számára, tekintettel arra, hogy a háború a fekete-tengeri kikötőkből induló fő ukrán hajózási útvonalakat is érinti – áll az EBRD hétfői londoni tájékoztatásában. (MTI)

A fenntartható termékek „forradalmát” hoznak a fogyasztók számára

Az Európai Parlament több új, a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos kezdeményezéssel dolgozik. Biljana Borzan európai parlamenti képviselő vezeti a tiltott kereskedelmi gyakorlatok aktualizálásáról szóló diskurzust.

Véleménye szerint ideje, hogy az ipar kivegye a részét a fogyasztás és eldobás gyakorlatának megszüntetéséből. *Biljana Borzan* (S&D, Horvátország) a fogyasztóvédelmi bizottság tagja és vezetője a Parlament azon új szabályokkal kapcsolatos munkájának, amelyek segítik a fogyasztókat a környezetbarát választásban, és arra készítik a vállalatokat, hogy hosszabb élettartamú termékeket kínáljanak.

A YouTube csatornának nemrég adott interjúban azt mondta, szeretnék megvédeni a fogyasztókat, de ugyanakkor felelősségteljes és progresszív iparra vágnak. Be akarnak tiltani minden olyan gyakorlatot és állítást, amely nem a kiváló környezeti teljesítményen alapul, valamint a beszámításon alapuló állításokat, mert ezek rendkívül félrevezetőek. Tiltanák továbbá a termékek tervezett korai elavulását is, és biztosak akarnak lenni abban, hogy a termékek javíthatók. A termékeken milliárdnyi különböző címke van: környezetbarát, természetes stb... Szeretnék biztosak lenni benne, hogy amikor a fogyasztó meglát egy ilyen címkét, az valóban környezetbarát terméket takar. Sajnos néha az ilyen állítások mögött nincs valós tartalom – mondta.

Véleménye szerint változásra van szükség, és na-

gyon jó, hogy segíteni akarnak azoknak, akik környezetbarát módon folytatnak üzleti tevékenységet, de nem tudják magukat megfelelően bemutatni, mert sok hamis állítás létezik.

A tiltott kereskedelmi gyakorlatok listájának frissítése egy irányba mutat a javításhoz való jogról szóló jogszabállyal, a két ügynek ugyanaz a célja. Lehetővé szeretnék tenni a felújítást, hogy eltávolodjunk az eldobható termékeken alapuló gazdaságtól.

Jelenleg a termékek megfizethetőek, a pótalkatrészek azonban gyakran drágák. A fogyasztók inkább új terméket vásárolnak, mert ha például egy szervizben azt mondják, hogy a pótalkatrész az egész termék árának 60%-ába kerül, akkor felmerül az emberben, hogy talán néhány hónap vagy hét múlva új probléma akad, így inkább úgy dönt, újat vásárol, és kidobja a régit, amit talán könnyen meg lehetett volna javítani.

A javítóműhelyek száma évről évre csökken. Az EU kisebb városaiban néha lehetetlen eredeti alkatrészeket találni, a pótalkatrészek drágák. A fogyasztók kénytelenek új terméket vásárolni, mert a régit lehetetlen megjavítani. Még akkor is, ha több mint 70%-uk szívesebben döntene a javítás mellett, mint hogy újat vásároljon.

Kijelentette: a jelenlegi rendszer nem fenntartható. Ha az ipar meglátja a haszon lehetőségét az alkatrészgyártásban, akkor mind elégedettek lehetünk, és a környezetünk is javulhat.

Forrás: az Európai Parlament napi híreket tartalmazó hírlevele

A központban folytatjuk a szelektív hulladék

tárolására szolgáló konténerek kihelyezését

Hamarosan a város összes lakónegyedében kihelyezzük őket. Kérjük, vegyék figyelembe az egyes hulladéktípusok jelöléseit:

KÉK konténer = papír + kartondoboz;

ZÖLD konténer = üveg;

SÁRGA konténer = műanyag;

PIROS konténer = fém;

FEKETE konténer = biológiailag lebomló/háztartási.

Ugyanakkor a városban 268 tonna nagy méretű hulladékot gyűjtöttek össze.

Szeptemberben 96 és októberben 172,4 tonna gyűlt össze, illetve 49 tonna illegális hulladékot távolítottak el közterületekről, főként a város külterületeiről. Hamarosan indul a zöldhulladék begyűjtése.

Köszönjük a marosvásárhelyieknek a részvételét!

#Marosvásárhely újrahasznosít!

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr.
25/A 0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

HAVI
KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSEKRE

A hirdetés rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

FESTÉST, kőművesmunkát, csem-
pezést, parkettezést, ajtószerelest
vállalok. Tel. 0771-393-848. (21090)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépfor-
gatást, vaskapuhegesztést és bármi-
ilyen építkezési munkát (saját
anyagból is), vakolást, meszelést,
szigetelést. Nyugdíjasoknak 18%
kedvezmény. Tel. 0724-148-777,
0743-402-195, István. (20998)

SZAKEMBER vállal bádogosmun-
kát, tetőjavítást, meszelést, vakolást,
kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel.
0724-149-358, 0748-372-247,
Csaba. (20998)

SZAKEMBER vállal bármilyen épít-
kezési munkát, javítást, tetőjavítást,
meszelést. Anyagot biztosítunk. Vas-
sal is dolgozunk, hegesztünk, vaske-
rítést készítünk. Nyugdíjasoknak
18% kedvezmény. Tel. 0724-148-
777, 0743-402-195, István.
(20998)

MEGEMLEKEZÉS

Fájdalommal emlékezem
halálának 31. évfordulóján
édesanyámra, a kutyfalvi
SZÁNTÓ GIZELLÁRA, vala-
mint szeretett testvéremre,
SZÁNTÓ JÁNOSRA halálának
46. évfordulóján. Örökké
örzöm emléküket.
Bartha Gizella. (20848-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
a szeretett édesanya, nagy-
mama, anyós, rokon és jó barát,
MÉSZÁROS JOZEFINA ÉVA
életének 87. évében csendesen
megpihent.

Temetése október 26-án, csütör-
tökön 13 órakor lesz a Jeddí úti
temetőben, katolikus szertartás
szerint. Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!

A gyászoló család. (21106)

„Fogjad kezem, oly gyenge va-
gyok, érzem, hogy nélkülöd én
járni nem tudok.”

Az általa nagyon kedvelt zsol tár-
ral búcsúzzunk a dolgos kezű,
mindenkinek segítő

SUKA MARGITTÓL
(született Bukur).

Isten veled, te drága lélek!
Szász Gizella és családja. (mp.)

Árverés

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén **2023. november 14-én 11 órakor** nyilvános árverésen értékesítik az alábbi javakat:

– 2007-es szürke Koegel SN 24 utánfutó, alvázszáma WK0S0002400097238, rendszáma MS-99-ULM, ki-
kiáltási ára 14.919 lej;

– 2003-as Mercedes Benz Atego 818 haszonjármű, alvázszáma WDB9700151K789230, rendszáma MS-11-
ULM, kiáltási ára 11.189 lej;

– 2001-es Mueller Mittelal ELA-TA utánfutó, alvázszáma WMM00000010045372, rendszáma MS-18-ULM,
kiáltási ára 7.460 lej;

– 2001-es Mercedes Benz haszonjármű, alvázszáma WDB9036121R269123, rendszáma MS-03-ULM. Ki-
kiáltási ára 7.460 lej.

A kikiáltási ár a becsérték 75%-a (második árverés). A fenti javak az adós **ULM ROBERTO FOREST KFT.**
tulajdonát képezik.

– 2000-es Volkswagen Transporter 2.5 TDI M1 haszonjármű, alvázszáma WV1ZZZ70ZYH012816, rend-
száma MS-16-KSH. A jármű az adós **ELSIMA BRANS KFT.** tulajdona, a kikiáltási ár 8.517 lej, a becsérték
75%-a (második árverés).

– 2008-as fehér dízel Ford Transit, alvázszáma WFOSXXBDFS8K09353, rendszáma MS-51-KOV, a kikiáltási
ár 13.406 lej;

– hordozható áramfejlesztő, kikiáltási ár 1.248 lej.

A kikiáltási ár a becsérték 75%-a (második árverés). A javak az adós **KOV ALEUSIM KFT.** tulajdonát képe-
zik.

– Scania R620 CB 6x4HNZ típusú vontató, 2007-es, alvázszáma YS2R6X40072032433, rendszáma MS-
04-BYF, kikiáltási ára 138.771 lej, a **BOGDAN IOANA FOREST KFT.** tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték,
első árverés.

A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai
alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a
végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb
egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-
át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN
RO64TREZ477506701XXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és
Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 82630032300000000000167 (Ulm Roberto Forest Kft.),
82630032300000000000166 (Elsima Brans Kft.), 82630032300000000000165 (Kov Aleusim Kft.),
82630032300000000000168 (Bogdan Ioana Forest Kft), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiál-
tási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cég-
bíróóság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román
nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata, ahhoz, hogy a
megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2023. október 25.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Dédán, Gör-
gényoroszfaluban a polgármesteri hivatalban, az adósok székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisz-
térium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgával felvesz

egy pénzügyi számviteli szakellenőrt – COR-kód 241104.

A versenyvizsga időpontja: november 13., 10 óra.

Az iratok benyújtásának határideje: november 6., 15.30 óra.

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon
vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Pontosítás

Változik a versenyvizsga időpontja!

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér által a Népúj-
ságban október 10-én meghirdetett földi kiszolgálói (operator
handling) állásra a versenyvizsga új időpontja: november 9., 10
óra. A beiratkozási dossziét november 3-án 13.30 óráig lehet
beadni; a dossziéválogatás november 6-án lesz.

Bővebb tájékoztatás a [www.aeroportultransilvania.ro/cate-
gory/cariera](http://www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera) honlapon vagy a 0265-328-888-as telefon-
számon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A PICK UP MAGÁNCÉG ELADÓ, AUTÓSZERELŐ és BÁDO-
GOS MUNKATÁRSAT keres és alkalmaz. Jelentkezni lehet fényké-
pes önéletrajzzal a hr@pick-up.ro e-mail-címen, infókért, kérjük,
hívja a 0753-084-414-es telefonszámot. (67516-I)

2023. NOVEMBER 16–19. // MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ

29. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR

KIEMELT PROGRAMOK

A KÖNYVEK HANGJA

2023. NOVEMBER 15. (SZERDA)
19⁰⁰ – Nagyterem
Székely Csaba *Az igazság gyertyái* c. színművének bemutatója. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának produkciója, Sebestyén Aba rendezésében.

2023. NOVEMBER 16. (CSÜTTÖRTEK)
10⁰⁰ – Nagyterem • Megnyitó
Hepehupa – a Kiskalász együttes gyerekkoncertje
18⁰⁰ – Kisterem
Költők estje – *Versvariációk Beethoven témákra*
Meghívottak: André Ferenc, Erdős Virág, Fischer Botond, Kali Ágnes, Parti Nagy Lajos
Az est házigazdája Balázs Imre József
20⁰⁰ – Kisterem
Felolvasósínház – Bánffy Miklós: *Naplegenda*
Rendező: Király István
21⁰⁰ – Underground terem
Jam session – *Öröme a könyvért. Többet és kevesebbet írok szabad harmóniái* – Meghívottak: André Ferenc, Balázs Imre József, Balázs K. Attila, Fischer Botond, Király István, Zsidó Ferenc, valamint bárki, aki a könyvek kedvéért belefeledkezne a zene örömeibe. Az est házigazdája: Szabó Róbert Csaba

2023. NOVEMBER 17. (PÉNTEK)
18⁰⁰ – Kisterem
Irodalmi est – *Az elbeszélés felelőssége. Az etika dimenziói a prózában* – Meghívottak: Egressy Zoltán, Miklósi Szabó István, Tisza Kata, Tompa Andrea, Vida Gábor. A beszélgetést Mészáros Sándor, a Kalligram Kiadó vezetője moderálja.
20⁰⁰ – Nagyterem
Év szerzője díj átadása • Pokorny Lia *LIAISON* című műsora. Közreműködik Kéméndi Tamás harmonikaművész.

2023. NOVEMBER 18. (SZOMBAT)
11⁰⁰ – Nagyterem
A kis herceg – A gergyószentmiklósi FIGURA Stúdió Színház produkciója. Rendező: Moşu Norbert-László
11⁰⁰ – Kisterem
Fiatal költők matinéja – Meghívottak: Demeter Arnold, Kali Ágnes, Kellerwessel Klaus, Vados Anna Házigazda: Ferencz Nagy Zoltán
20⁰⁰ – Underground terem
Szabad színpad – *Az irodalom hangja*
Az est házigazdája B. Szabó Zsolt

FIGYELEM! Jegyekért a biletmaster.ro-n a **KULISSZA EGYESÜLETET** keresse, vagy váltson jegyet a színház jegypénztárában, **KÉSZPÉNZZEL.**

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Karikó Katalin
Áttörések - életem és a tudomány

Valérie Perrin
Trió

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Fundația Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

XXV. BERNÁDY NAPOK

2023. október 27. | Kultúrpalota | 18:00 óra

SZINETÁR DÓRA

Csinálok a fesztivált!

BOLBA Tamás zongorista kíséretével

Organizer Organizator Szervező www.alternativeiff.ro

Co-organizer Co-organizator Társzervező

ALTER-NATIVE 31

International Short Film Festival
Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj
Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál
Târgu Mureș / Marosvásárhely / Romania
1–5 November 2023
Palace of Culture

